

TYT | AYT | KPSS | ALES | DGS | MSÜ

ZÜMRÜT

PARAGRAF

10x20 DENEME

YENİ NESİL
SORULAR

ALES TİPİ
SORULAR

BİLİMSEL VE
AKADEMİK
METİNLER

Çözümler

ÇÖZÜMLER İÇİN
OKUTUNUZ

benzersiz
akademi yayınları

İçindekiler

Deneme **1**
Çözümler **3**

Deneme **2**
Çözümler **7**

Deneme **3**
Çözümler **11**

Deneme **4**
Çözümler **15**

Deneme **5**
Çözümler **19**

Deneme **6**
Çözümler **23**

Deneme **7**
Çözümler **27**

Deneme **8**
Çözümler **31**

Deneme **9**
Çözümler **34**

Deneme **10**
Çözümler **38**

1. Metinde olay örgüsü değil tasvir ağır bastığı için anlatım biçimi betimleme olmalıdır.

2. Metinde "Hititler, Toroslar, bölgeler, belgeler" gibi sözcüklerde çoğul eki kullanıldığından çoğullaştırma vardır. Maraş bölgesi ile ilgili nesnel bilgiler verilmiştir. Metinde herhangi birinin sözünü alıntı olarak göstermemiştir. Maraş bölgesinin sınırlarının belgelerde "Elbistan, Pazarcık, Türkoğlu ilçesi, Torosların güneyi ve Maraş Ovası" şeklinde olduğundan söz edildiği için bu bölgenin sınırları ile ilgili bilgiler vardır denebilir. Ancak sözcüklerin gerçek anlamının dışında kullanılarak söz sanatı yapıldığı bir durum olmamıştır.

3. Metinde okura soru sorulduğu için konuşma havası içinde olduğu söylenebilir. "Sessizliği dinliyoruz." cümlesinde karşıtlıktan yararlanmıştır. Doğa ile ilgili tasvirler ve doğanın insanda bıraktığı etkilere değinildiği için betimleme ve izlenimden de yararlanıldığı söylenebilir. Ancak bütün sözcükler gerçek anlamında değildir. Çünkü "doğanın misafirperverliği" ifadesinde bir kişileştirme vardır. Benzetme yoktur.

4. Metinde bir eserin başarılı sayılması için aslında her okunduğunda farklı anlama gelmesinin gerektiği vurgulanmıştır. Bu ifadeyi karşılayacak anahtar sözcüklerimiz ise "kapalı anlatım, yoğun üslup ve her okunduğunda farklı anlama gelmesi" olmalıdır. Bu yüzden A,B,C,D seçenekleri ile tamamlanığında metni özetlemiş oluruz. Ancak E seçeneğinde metinle tamamen zıt bir görüşten söz edilmektedir.

5. I. cümlede II. Dünya Savaşı sonrasında ülkelerde yaşanan ham madde taleplerinin artışından söz edilmekte, II. cümlede benzer gelişmenin odunun ham maddesi için de geçerli olduğu söylenmekte ve III. cümlede de odunun ham maddesine olan talep artışının doğal ormanlardan karşılanamayacağı sorunuyla karşı karşıya kalındığından söz edilmekte ve buna uygun endüstriyel ormancılık uygulamalarının başladığı söylenmektedir. Ardından IV. cümlede ülkelerin endüstriyel ağaçlandırma çalışmaları yaptığından söz edildikten sonra V. cümlede birtakım ağaçlar örneklendirilerek bunlara yönelik endüstriyel bir çalışma yapmak gerektiğinden söz edilmiştir. Cümlelerin anlam akışı düşünüldüğünde IV ve V numaralı cümleler yer değiştirmektedir. Çünkü IV. cümle sonuç cümlesi olmaya daha uygundur ve bu cümleden önce ne tür ağaçların geliştirilmesi gerektiği örneklendirilir.

6. Metinde edebiyat, sanat ve bu alanla uğraşan insanlar arasındaki ayırmadan söz edilmektedir. Dolayısıyla I ve II numaralı cümlelerde bu ayırmadan söz edildiği için bu cümlelerle tamamlanabilir. Ancak III numaralı cümlede bu iki alanın ortaklığından söz edildiği için bu cümleyle tamamlanması uygun olmaz.

7. I ve II. cümlelerde insanın düşünce dünyasına katkı sağlamanın gerekliliğinden ve insanın böylece bazı unsurlara farklı bakacağından söz edilmektedir. III. cümlede ise bu bakış açısına sahip olan insanın düşünce dünyasının zenginleşeceğinden söz edilmektedir. IV. cümlede de insanın toplum içinde ve kişisel olarak düşünmesinin diğer bireyleri de sorgulamaya iteceğinden söz edilmektedir. Dolayısıyla IV. cümleden önce bir "toplum" sözcüğünden söz edilmeli ki devamında anlam akışı yine bu kavramla sağlansın. Bu yüzden anlam akışının sağlanması için soru kökünde verilen cümlenin III numaralı cümleden sonra gelmesi gereklidir.

8. Gazeteci ve şairin karşılıklı konuşmasını gördüğümüz bu soruda gazetecinin sorduğu birinci soruya yazarın verdiği yanıtın konusu şiirde sözcük seçiminin kullanılan ölçüye göre değişmesi ile ilgilidir. Gazetecinin sorduğu ikinci soruya şairin verdiği yanıt ise divan şiirinde Fuzulî'nin ve Osmanlı'nın son döneminde yaşamış bazı şairlerin ölçüyü kusursuz kullanması ile ilgilidir. Dolayısıyla konuya bakıldığında doğru soruların D seçeneğinde verildiği görülecektir.

9. Metinde kişisel ve toplumsal bilinçlenme sürecinin iyi işlememesi durumunda kültürel olarak birtakım olumsuzlukların ortaya çıktığından ve Türk kültüründe de böyle bir olumsuzlukla karşı karşıya kalarak yabancı kültürlerin etkisi altında olduğumuzdan söz edilmektedir. Dolayısıyla C seçeneğinde verilen ifade doğrudan metni özetlemektedir.

10. "Elbette, benim şiirimde, herhangi bir öğreti belirtisi yoktur. Herhangi bir öğretiye dayanarak da şiir yazmıyorum." cümlelerinden hareketle konuşan şairin hiçbir ideolojiye bağlı olmadığı bilgisi söylenebilir.

11. "...hemen hemen her alanda birçok çalışmanın konusu olmuştur." ifadesinden hareketle II numaralı duruma, "Umut; yaşamın anlamı, iyilik hâli, öz güven, yılmazlık gibi kavramlarla ilişkilidir. Umudun sağlam bir güvenin hayaletinden ibaret olan ürkek ve biraz korkulu bir beklentiyi akla getirdiğini belirten Eagleton; umudun, kişinin kafasındaki tasarının yürürlükte olacağına duyduğu güven anlamına geldiğini de ekler." cümlelerinden hareketle ise III numaralı duruma ulaşılabilir. Ancak insan yaşamının sürdürülmesinde gerekli olduğuy-la ilgili bir bilgi verilmemiştir.

12. “İnsan türünün varoluşundan beri bitmez tükenmez uğraşlarla oluşturduğu ve geliştirdiği kültürel öğeler, gün geçtikçe daha geniş alanlarda oluşum ve gelişimini sürdürüyor.” cümlesinde A seçeneğine, “Bunlar, yeme ve içmeden giyinme ve barınmaya, eğitim ve öğretimden sağlık, spor ve sanata, eğlence-den ziraat, ticaret, turizm ve teknolojiye kadar yaşamın hemen her kesimini ilgilendiren kişisel ve toplumsal temel ve üst etkinliklerle ilgili öğelerdir.” cümlesinde B seçeneğine, “Bu öğeler, zamanla doğanın birer parçası haline getirilerek doğallaşma sürecine girerler ve varlıklarını sürdürürler.” cümlesinde D seçeneğine, “Varlıklarını sürdürenler, yeni kültür öğelerinin oluşumlarına da kaynaklık ederler.” cümlesinde E seçeneğine değinilmiştir. Ancak “Kültürel öğelerin oluşumu başlangıçta doğal olanın örnek alınmasıyla gerçekleşir ve bütünüyle yapaydır.” cümlesini dikkate alırsak başlangıçta doğal olanın örnek alınmasından söz edilse de bütünüyle yapay olduğu söylenmiştir. Yani başlangıçta doğaldı ve sonradan yapaylaştı gibi bir anlam çıkarılamaz.

13. “Birçok tasarı, düşün biçimi, farklı yaklaşım, kıvrınma ve uykusuz geçen geceleri içerir. İlk cümleyi yazmak çoğunlukla en zor olan kısımdır.” cümlesinden hareketle hikâyelerini büyük emeklerle oluşturduğu, “İlk cümleyi yazmak çoğunlukla en zor olan kısımdır.” cümlesinden hareketle hikâyelerinin giriş kısmını önemseydiği, “Bir hikâyeye başlamak, başkasının da hayatına dokunacak bir şey yaratacak olmanın coşkusu ve çekimserliği ile birlikte seni var eden şeylerden biri hâline gelir.” cümlesinden hareketle insanların hayatına dokunmaktan mutlu olduğu, “Bir hikâyeye başlamak bir yolun başında durup sonunu tahmin etmeye çalışmaktır.” cümlesinden hareketle ise hikâyenin başlangıcından o hikâyenin sonunu görmeye çalıştığı nitelendirilmesi yapılabilir. Ancak hikâye yazmaya başlamak için dışarıdan bir destek değil tam tersi içeriden bir destek beklediğini görmekteyiz. Bu yüzden E seçeneği ile nitelendirilemez.

14. “Kuşun gözünden bakarak resim yapmak, .yy Hollanda Janr ressamı Pieter Bruegel’in en belirgin ve başka sanatçıda olmayan bir kompozisyon tekniği idi.” cümlesinden hareketle A seçeneğine, “Bu yöntem, derinlemesine verilen perspektifin, ağaçları, binaları, insanları ve dağları daha büyük çizmesine, dolayısıyla, gittikçe silikleşen ve küçülen figürleri daha ayrıntılı çizmesine olanak tanıyan harika bir teknik çözümdü.” cümlesinden hareketle B ve D seçeneklerine ulaşılabilir. Bu cümlede sözü edilen “perspektif”, “bakış açısı” anlamına gelmektedir. Bu yüzden insanların bakış açısının geliştirilmesinde etkili olduğu söylenebilir. “Ayrıca, teknik çözüm bulmanın ötesinde, kuş bakışı bakma yöntemi, Katolik dünyasının katı kurallarını reddeden ...” ifadesinden hareketle ise E seçeneğine ulaşılabilir. Ancak bu tekniğin fotoğraf ve resimde kullanıldığından söz edilmiştir. Farklı alanlarda değil aslında benzer alanlarda kullanıldığı söylenebilir.

15. “Halil Hamid, çocuklar için yazdığı eserlerinde çocukların algılarını, duyuş ve düşünüş biçimlerini merkeze almaya ve çocuk tahayyülünü genişletmeye yönelik bir tutum içindedir.” cümlesinden hareketle I ve IV numaralı yargılar, “Çocuk Duygusu dergisinde, doğru - yanlış, iyi - kötü gibi karşıtlıkları çocuk karakterlerin davranışları üzerinden aktardığı gibi çocuklara millî bilinç kazandırma gayesi de ön plana çıkar.” cümlesinden hareketle II numaralı yargı söylenebilir. Ancak fabl türünde eserleri olduğundan söz edilmemiştir. Eserlerinde ormana ve hayvanlara yer vermesi fabl türünde yazdığının göstergesi değildir. Bu yüzden III numaralı yargı söylenemez.

16. Metinde bir sanat tarihçisi olarak Yıldız Şahmeran adlı sanatçının kitabını hazırlamaktan söz edilmektedir. Bu kitabı hazırlamanın kendi açısından önem arz ettiği söylenmektedir. Dolayısıyla doğru sorumuz da bu soruya uygun olmalıdır. Bu da B seçeneğinde verildiği gibi olmalıdır.

17. “Bir ölümlü olarak ne kadar yüksekte ve alçakta uçması gerektiğini öğreten babasını dinlemeyen İkarus, kurallara uymayı reddettiği için yere çakılmaktan kurtulamaz.” cümlesinde gerekçelendirme yapıldığı için IV numaralı durum, “Uymazsan sonu hüsrandır, yok olmadır.” cümlesinde koşul kullanıldığından II numaralı durum, “Simbat gibi uçan halılar üzerinden veya Jules Verne’in balonu ile diyar diyar yolculuk edebilir. Cebraîl de böyle.” cümlelerinde örneklemeye yer verildiği için III numaralı durum doğrudur. Ancak aynı cümlede kullanılan “gibi” edatının bu cümledeki görevi benzetme yapmak değil örnekleme yapmaktır. Bu yüzden benzerlik yoktur.

18. Altı çizili söz grubunda sanatta hiçbir kurala yer verilmediğinden söz edilmektedir. Dolayısıyla A, B, C, D seçenekleri de aynı şeyi söylerken E seçeneği tamamen anlatılmak istenenin dışındadır.

19. “Özellikle televizyonun özel kanallarla birlikte nicel olarak çoğalması, yarışma programları, reality şovlar ve diziler ile sıradan insanların şöhrete ulaşmalarına imkân tanımıştır.” cümlesinde A seçeneğine, “Dünyada ve ülkemizde yaşanan ekonomik ve teknolojik gelişmeler ile beraberinde küreselleşme olgusu toplumsal yapıyı değiştirmiştir.” cümlesinde B seçeneğine, “Özellikle televizyonun özel kanallarla birlikte nicel olarak çoğalması, yarışma programları, reality şovlar ve diziler ile sıradan insanların şöhrete ulaşmalarına imkân tanımıştır.” cümlesinde D seçeneğine, “Günümüzde giderek dijitalleşen dünyada, şöhretini sosyal medya aracılığıyla kazanan ve sosyal medya şöhretleri olarak bilinen yeni nesil şöhret türlerinin olağanüstü büyümesine şahit olmaktayız.” cümlesinde E seçeneğine değinilmiştir. Ancak şöhret kültürünün ilk insandan beri var olduğuyla ilgili bir bilgi yoktur.

20. I - II - III - IV numaralı cümlelerin konusu dijitalleşen ve ilerleyen dünyada şöhret kültürünün her geçen gün artmasıdır. Burada I numaralı cümle konu değişir gibi olduğu için kafamızı karıştırabilir. Fakat bakıldığında giriş cümlesi ile II numaralı cümle arasında bir bütünlük olduğundan birbirinin devamıdır denebilir. Ancak V numaralı cümlede konu tam anlamıyla değişerek sosyal medya şöhretleri olmuştur. Yani konu daha özele indiği için ikinci paragraf bu cümleyle başlamalıdır.

1. Metinde fiziksel olarak bir kadın tasviri yapıldığından betimleme, kadının dövünmesi olayından söz edildiğinden öyküleme, kadının sözüne yer verildiğinden alıntılama, kadının gözleri “dal gibi mafsallı” ifadesinde “dal”a benzetildiğinden benzetme vardır. Ancak tanık gösterme, ünlü kişilerin sözüne yer vermekle yapılır.

2. Giriş cümlesinden IV numaralı cümlede sonuna kadar kedilerin hassas organları olan mide ve gözlerden söz edilmektedir. Ağır-lıklı olarak gözlerindeki rahatsızlıklardan ve bunların tedavi edilmesinden söz edilen bu metinde VI. cümleden itibaren kedilerin göz kapanması yaşamasının sebeplerine değinilmiştir. Konu değiştiği için ikinci paragraf VI numaralı cümle ile başlamalıdır.

3. Metinde “Şehrin gücü, korkutucu gerçekliği, vahşiliği Aslan’a bile hâlâ sert bir duvar etkisi veriyordu. Bu duvarın üzerinde on binlerce, yüz binlerce pencere Aslan’ı birer göz gibi seyrediyordu.” cümlelerinde “şehir duvara, pencereler ise göze” benzetilmiştir. Aynı cümlede yine insana ait olan “seyret - ” eylemi “pencere” cansız nesnesi için kullanılarak bir kişileştirme yapılmıştır. Dolayısıyla I ve II numaralı yargılar doğrudur. Metinde görüntü (mahalle) tasviri yapıldığından IV numaralı yargı doğrudur. Şehrin eski ve yeni hâli kıyaslandığı için ise karşılaştırma yapılmıştır. Bu yüzden V numaralı yargı doğrudur. Fakat öykülemeye kişi, yer ve zaman unsurları olaya bağlı anlatılmaktadır. Burada ise bir olay yoktur. Bu yüzden öyküleyici anlatım biçiminin ağır bastığı söylenemez.

4. I. cümlede dile müdahale ve dili şekle sokma isteğinin Batı’da ortaya çıktığından ve bunun Batılılaşma anlamında diğer ülkeleri etkilediğinden söz edilmiştir. II. cümlede “bu yeni dönem” bağlantı unsuru kullanılmıştır ve burada modernleşme vurgusu yapılmaktadır. III. cümlede de bu değişimin Batı’da modern topluma geçişte görüldüğünden söz edilmiştir. Bakıldığında önce modern topluma geçişten söz etmeli ve ardından dönemin özelliklerinden söz edilmelidir. Bu anlamda II ve III numaralı cümlelerin yer değiştirmesi uygun olacaktır.

5. Sabahattin Ali’nin içeriğinden söz edilen bu metinde boş bırakılan yer bir sonuç cümlesi olacağından ve “kısacası” bağlantı unsuruna yer verildiğinden metni özetleyici bir cümle ile tamamlanması gerektiğini anlıyoruz. Buna göre Sabahattin Ali’nin toplumsal sorunlara dikkat çekerek birtakım sınıfsal çatışmalar (karşıtlıklar) üzerinden kişileri anlattığından söz edebiliriz. Bu yüzden II ve IV numaralı yargılarda da doğrudan bundan söz edildiği için bu iki cümle ile tamamlanması uygundur.

6. Bağlantı unsurları dikkate alındığında konunun genel olarak verilen ve kelebelerin narın ve nazik canlılar olduğundan söz eden II numaralı cümle olmalıdır. Ardından hayatta kalma mücadelelerinden söz eden I numaralı cümle, ardından bunu örnekleyen IV numaralı cümle ve örnekleri devam ettiren III numaralı cümle gelmelidir. En son ise metnin genelini özetleyen V numaralı cümle gelerek parça oluşturulmalıdır. Sıralama II - I - IV - III - V şeklinde olmalıdır.

A D G

7. Altı çizili söz grubunda yer alan sözcüklerin eş ve yakın anlamını düşünerek seçenikle eşleştirmeliyiz. Buna göre yitirilen değerler, kıymet verilmeyen unsurlar ile; yozlaşma, dejenere olan ile; bireysel ile ferdî; toplumsal ile kitlesel sözcükleri eşleştğinde anlatılmak istenenin doğrudan C seçeneğinde verildiği şekliyle olması gerektiği söylenebilir.

G

8. Metinde Buğra Yıldız adlı kişinin kitabından, bir çalışmasından söz edilmektedir. Bu çalışma ile ilgili kendi düşüncelerini dile getiren bir kişi yer almaktadır. Dolayısıyla doğru soru bununla ilgili olmalıdır. Konu düşünüldüğünde doğru sorunun D seçeneğinde olduğu görülecektir.

D

9. “Bilgi alma ihtiyacının en yüksek seviyede olduğu bu kriz döneminde neredeyse tek iletişim kaynağı olan internet aynı zamanda temel bilgi kaynağı hâline dönüşmüş ve doğru bilgiler kadar yanlış bilgiler de hızla yayılarak insanların hayatını tehlikeye atacak boyuta ulaşmıştır.” cümlesinde bilgi alma ihtiyacının en yüksek seviyede olmasıyla A seçeneğine, yine aynı cümlede tek iletişim kaynağının internet olduğundan ve temel bilgilenme kaynağı hâline geldiğinden söz edildiği için B seçeneğine, “Pandemi gibi kriz dönemlerinde bilgi karmaşasını önlemek ve toplumu doğru yönlendirebilmek için bilgilendirme tasarımına ve tasarımcılara büyük sorumluluklar düşmektedir.” cümlesinde bilgilendirme tasarımının amacı “toplumu doğru yönlendirmek ve bilgi karmaşasını önlemek” şeklinde verildiği için D seçeneğine, “Bu süreçte en çok ihtiyaç duyulan ve kullanılan iletişim ve tasarım disiplini olan bilgilendirme tasarımı hızlı ve herkes tarafından anlaşılabilen içeriklerin paylaşılmasını sağlamıştır.” cümlesinde ise bilgiyi hızlı bir şekilde yayan iletişim kaynağının bilgilendirme tasarımı olduğundan söz edildiğinden E seçeneğine değinilmiştir denebilir. Ancak güvenilir bilgiye nasıl ulaşılabacağına değinilmemiştir.

G

10. Metinde insanın kendini, yaptıklarını ve etkinliklerini değerlendirmesi ve bunları anlamlandırarak bilmesi konu edinmektedir. Tarih yazıcılığının da insanın kendini anlamlandırıp bilmesi ihtiyacından doğduğundan söz edilmektedir. Aynı zamanda tarih yazıcılığının diğer alanlara da sirayet ettiğinden söz edilmektedir. Buna göre edebiyat tarihçiliğinin de insanın kendini anlatma ve bilme ihtiyacından doğduğundan söz edilebilir.

G

11. “Turist kavramı, yerli ve yabancı turist olmak üzere iki ayrı şekilde tanımlanmaktadır.” cümlesinden hareketle A seçeneğine, “Kendi ülkesinin millî sınırları içerisinde geziye çıkanlar yerli turist, ülkeler arası seyahatlere çıkanlar ise yabancı turist olarak adlandırılmaktadır.” cümlesinden hareketle B seçeneğine, “Ancak söz konusu olan bu seyahatlerin turizm faaliyeti olarak değerlendirilebilmesi için, turistlerin gittikleri yerlerde en az bir gece konaklaması ve turizm işletmelerinin ürettiği mal ve hizmetleri talep etmeleri gerekmektedir.” cümlesinde seyahatlerin turizm faaliyeti sayılması için gerekli şartların “mal ve hizmet talep etmek” ve “bir gece konaklamak” şeklinde olduğuna değinildiğinden C seçeneğine, “...dinlenme, eğlenme, merak, spor, sağlık, kültür, deneyim kazanma, akrabalarını ziyaret etme, kongre ve seminerlere katılma, dini ibadetlerini yerine getirme gibi kişisel nedenlerle, kişisel ya da toplu olarak yaptıkları seyahatlerdir.” ifadesinde ise seyahatlerin nedenlerine değinildiğinden D seçeneğine ulaşılabilir. Ancak bu cümlede her ne kadar kişisel seyahatlerden söz edilse de bu işe “turizm” diyebilme için sadece kişisel seyahat yapılması gerektiğinden söz edilmemiştir. Dolayısıyla böyle bir çıkarım yapılamaz.

12. Araştırma kişi üzerinde yapılmakta ve kişinin birtakım sorular sorularak uyuması istenmektedir. Kalan kişiye ise aynı sorular sorulmuş fakat bir de görsel gösterilmiştir. Burada amaç uyku ve uykusuz hâlde insanların soruları ve aynı anlama gelen soruların hatırlayıp hatırlayamaması ile ilgilidir. Sonuçta da yarım saatlik kısa bir uyku yaşayan grubun, soruları ve aynı anlama gelen soruları hatırladığı gözlemlenmiştir. Dolayısıyla çalışma uyku ve uykusuzluk hâlinde bu durumun kıyaslanmasıdır. Yani bellek uyku durumunda verilen bilgiyi nasıl kullanmaktadır amaç budur. Dolayısıyla bu da E seçeneğinde verildiği gibi olmalıdır.

13. Metinde özellikle Machiavelli'nin cümlesine dikkat edersek padişahın yani hükümdarın yerine göre aslan yerine göre ise tilki olması gerekliliği vurgulanmıştır. Aslan ile güç, şiddet, sertlik; tilki ile kurnazlık, kolay kanma ve açığözlülük vurgulanmak istemiştir. Fakat sadık olması ile ilgili bir cümle verilmemiştir.

14. Metinde bir yazar ve bir kadın arasında geçen röportaj metnini okuyan birinden söz edilmekte ve bu kişi ise metni bize okumaktadır. Buna göre konuşan kadın, hayatı başarısızlıklarla ve hastalıklarla dolu bir kişidir. Yazar ise insanın kendisinin oluşmasında hataların ve geçmişinin olduğu inancına sahiptir ve bunu da “Çünkü biz her anımızda, her dönemimizde daha önceki kırıntıların ürünüyüz.” cümlesiyle açıklar. Dolayısıyla buradan hareketle yazarın insanın geçmişin birikimleriyle oluştuğunu düşünmesi normaldir.

15. Metinde insanın kişisel olarak dünyayı tanıırken bir yandan da adlandırmaya çalıştığından söz edilmiştir. “İşte bu dışsal ve içteş etkinlik özde adlandırma eylemi olarak açıklayabileceğimiz dil kurumunu ortaya çıkarmıştır.” cümlesinden hareketle de dilin insanın anlama ve adlandırma ihtiyacından ortaya çıktığı söylenebilir.

16. “Sporcunun yarışmalardaki başarısını belirleyen etmenlerden birisi yorgunluktur ve sporcuyla uğraşan kişilerin amaçlarından birisi de yorgunluğu yenmektir.” cümlesinde A seçeneğine, “Bu nedenle antrenmanın yönlendirilmesinde, sporcunun verim düzeylerinin bulunması ve verim artışındaki gelişimlerinin izlenmesi, önemli bir yer alır. Verim düzeyinin bulunmasında, anaerobik eşik değeri yardımcı olmaktadır.” cümlesinde B seçeneğine, “Antrenman yönlendirilmesi için güvenilir bir belirteç olan kan laktat düzeyinin ölçümünde sporcunun kanına gereksinim vardır.” cümlesinde C seçeneğine, “Bu nedenle, antrenman yönlendirilmesinde güvenilirliğe sahip, girişimsel olmayan yöntem arayışları sürmektedir.” cümlesinde D seçeneğine değinilmiştir. Ancak sporcuların sahaya çıkmadan hemen önce sağlık kontrolünden geçtiği söylenemez.

E

17. “Yadsımak”, “inkâr et -” anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bu sözü anlamca karşılayacak kullanım B seçeneğinde verildiği gibidir.

B

18. Metinde bir insanın günlük hayatta zihninde canlandırdığı kavramların sıklığından ve önemseyip benimsediklerinin onun hayatını biçimlendirdiğinden söz edilmektedir. Aynı zamanda da bu insanın bir sanatçı olduğunun düşünülmesi istenmiş ve bu durumda da eserlerinde de aslında kafasındaki kavramları ve kişiliğini anlatacağından söz edilmektedir. Dolayısıyla sanatçı ile ilgili yaşadıklarını eserine yansıtan kişidir ifadesi söylenebilir.

A

19. “Asaf’ın bütün şiirlerine Anadolu sinmiştir.” cümlesinden hareketle D seçeneğine kesin olarak ulaşılabilir.

D

20. Metinde Özdemir Asaf’ın şiirlerinin konusundan söz edilmiş ve bu konulara “Köy, şehir, yurt, dünya, kadın, çocuk, savaş, barış, yalnızlık, kalabalık, çarşının tam ortası ve dağ başı, onun şahsî hayat macerasına göre yaşadığı yerler ve anlardır.” cümlesinde örnek verilmiştir. Aynı zamanda bu cümlede yine konu özelliklerine değinildiğinden içerik özelliklerine değinildiği söylenebilir. Özdemir Asaf ve diğer şairler kıyaslandığından kıyaslama vardır denebilir. “Burada asla bir gösteriş, bir ideoloji bahis konusu değildir.” cümlesinde kesinlik bildiren “asla” ifadesine yer verilmiştir. Metinde her ne kadar Özdemir Asaf ile ilgili kanıtlanabilir bilgiler verilse de yer yer yazar kendi düşüncelerini ifade ettiği için tamamen nesnel anlatım vardır denemez.

E

1. Metinde Mevlüt adlı kişinin başından geçen bir olay tasvir edilmektedir. Metinde Mevlüt'ün mahallede bir eve boza vermesi olayının anlatıldığı bu metinde ağır basan anlatım biçimi öyküleme olmalıdır. Çünkü hareket unsuru ağır basmaktadır.

2. Giriş cümlesinde ve II. cümlede insanların zaman zaman umut ve umutsuzluk yaşadığından söz edilmektedir. III numaralı cümleden itibaren ise sanatçıların şiirlerinde umut ve umutsuzluklarını yazdığından söz edilmiş ve buna Cahit Külebi örneği verilerek metin bu konu ile devam ettirilmiştir. Konu III numaralı cümleden itibaren değiştiği için bir sonraki paragraf bu cümleyle başlamalıdır.

3. Bağlantı unsurları dikkate alındığında giriş cümlemiz astronomların yıldızları gözlemlerken bir yıldızın kayma görüntüsünü fark ettiklerinden söz eden I numaralı cümle olmalıdır. Cümlelerin anlamına göre ardından bu gözlemlerden söz eden III numaralı cümle, ardından yalpalamanın (yani yıldızın ileri - geri gidip gelmesi) boyutunun ölçüldüğünde yıldız olamayacak kadar küçük olduğundan söz eden II numaralı cümle, ardından bir gezegenin keşfedilmesinin bu şekilde olduğundan söz eden ancak kafaların karıştığını söyleyen V numaralı cümle, ardından bulunan bu gezegenin bir turunu dört günde tamamladığından söz eden IV numaralı cümle, ardından da bu gezegenin diğer gezegenlerle arasındaki mesafeden söz eden VI numaralı cümle gelmelidir. Sıralama I - III - II - V - IV - VI şeklinde olmalıdır.

4. Ülkemizin farklı ekosistemlere sahip olmasından dolayı bitki çeşitliliğinin fazla olduğundan söz edilmektedir. III. cümlelerin sonuna kadar ekosistem çeşitliliğinden söz edilmektedir. IV. cümlede ise dağ ekosistemleri şeklinde özel bir konuya geçilmiştir. Dolayısıyla bu cümle yer değiştirmelidir. Cümlelerin anlamı dikkate alındığında bu cümlelerin yine farklı ekosistemlerden biri olan dağ ekosisteminden söz eden VI numaralı cümleden sonra gelmesi gerektiği görülecektir. Yani IV. cümle, VI. cümleden sonra gelmelidir.

5. "O; şiirlerinde çoğunlukla Anadolu ve Anadolu insanı başta olmak üzere aşk, ayrılık, özlem, umut, umutsuzluk, gurbet, ölüm, tabiat, vatan sevgisi temalarını işler." cümlesinden hareketle Cahit Külebi'nin bireysel ve toplumsal temaları işlediği söylenebilir.

6. “Cumhuriyet rejiminin başlaması, daha önce eşi benzeri görülmemiş inkılapların bir bir hayata geçmesi, toplumun hemen her alanında değişikliklere yol açmıştır.” cümlesinden hareketle A seçeneği, “Önemli gişe gelirleri getiren Mısır filmleri, Amerikan macera ve güldürü filmleri ve Türk sinemasının kendi köklerinden kaynaklanan edebiyat uyarlamaları ve tarihsel filmler belirli bir sinema anlayışını beraberinde getirmiş...” cümlesinden hareketle B seçeneği, “Film yapımları ise seyirci tercihleri neticesinde yani ekonomik yansımalar sebebiyle belli bir form yakalamıştır.” cümlesinden hareketle C seçeneği, yine aynı cümlede “seyirci tercihleri neticesinde” ifadesinin kullanılmasından dolayı D seçeneği çıkarılabilir. Ancak Türk sinemasında İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra gelişmelerin yaşandığından söz edilmiştir. Filmlerde İkinci Dünya Savaşı konusuna yer verildiğinden söz edilmemiştir.

E

7. “Aynı anda binlerce kişinin aktif olarak katıldığı tek organizasyondur ve halen küresel düzeyde ilgi gören en büyük spor etkinliğidir.” cümlesinden hareketle I numaralı duruma, “Yüzyılı aşkın bir süredir düzenlenen maraton organizasyonlarının sayısı arttıkça katılımcı sayısı da artmıştır.” cümlesinden hareketle II numaralı duruma, “Özellikle son yıllarda artan küresel popülaritesi ve başarısı nedeniyle maraton organizasyonları ekonomiyi önemli ölçüde etkileyen spor turizmi etkinliğine ve spor pazarlamasına dönüşmüştür.” cümlesinden hareketle III numaralı duruma, “Maraton etkinliklerinin turizm ve ekonomik etkisinin yanı sıra toplum üzerinde sosyal etkisi de bulunmaktadır.” cümlesinden hareketle de IV numaralı duruma ulaşılabilir. Ancak “Farklı ülkelerden, kültürlerden ve şehirlerden insanların maraton organizasyonlarına katılması etkinliğin yapıldığı şehirde yaşayan insanların hayat tarzı ve tutumlarını önemli ölçüde etkilemektedir.” cümlesinde insan yaşamında ve hayat tarzında etkili olduğundan söz etmesi yaşamda bir değişiklik meydana getirdiğini göstermemektedir.

E

8. Her kültürel ortamın kendi anlatısını doğrmasıyla anlatılmak istenen kültürlerin kendilerine özgü türleri ortaya çıkardığı şeklinde olmalıdır.

B

9. Boş bırakılan yer metnin sonunda olduğuna göre metni toparlayıcı bir ifade ile bitmesi uygundur. Aynı zamanda kendinden önceki cümlelerin anlamına uygun şekilde tamamlanması gereklidir. Buna göre insanoğlunun anlatma ihtiyacını yazıyı kullanarak yapmasından söz eden bu cümlede aynı zamanda bu yazının kullanılması ve bu anlatma ihtiyacının giderilmesi, kültürün ve yaşananların kayıt altına alınmasıyla gelecek kuşaklara aktarılır. Bu yüzden B seçeneğinde verildiği şekliyle tamamlanması uygundur.

B

10. Metinde bir kavramla ilgili (bu kavrama taş örneği verilmiştir) zihnimizde oluşan görüntünün kişisel deneyimlerimize ve tecrübelemimize yönelik bir görüntü olduğundan söz edilmiştir. Dolayısıyla C seçeneğinde verilen yargı söylenebilir.

C

11. Metinde internetin ve sosyal ağların hayatımıza girmesiyle ortaya çıkan bazı değişikliklerden söz edilmiş ve bu da iki örnek üzerinden anlatılmıştır. Bu yüzden de doğru sorumuz bu konuya ilişkin olmalıdır. Seçenekler değerlendirildiğinde doğru sorumuzun B seçeneğinde verildiği gibi olması gerektiği görülür.

B

12. “Müzeler ile toplum arasında oluşan bu olumsuz atmosfer, . yüzyılla birlikte azalmaya başlamıştır. Nitekim . yüzyılda zirveye çıkan teknoloji ve bu teknolojinin müzelerde kullanılmaya başlaması, birtakım kolaylıkları ve buna bağlı olarak da yenilikleri beraberinde getirmiştir.” cümlelerinden hareketle A seçeneği, aynı cümlede teknolojinin katkısından söz edildiğinden B seçeneği, “Cinsiyet ve yaş gözetmeksizin ziyaretçi sayısındaki bu artışın, ülke, kent ya da mahalle ekonomisine ve sosyal hayata önemli katkı sağladığı ve sağlayacağı düşüncesinden yola çıkılarak hem yerel yönetimler hem de özel kurumlar tarafından çok sayıda çağdaş müze kurulmuş ve bunun neticesi olarak da müze turizmi ortaya çıkmıştır.” cümlesinden hareketle C seçeneği, yine aynı cümlede kent ve mahalle ekonomisine de katkı sağladığı söylendiğinden E seçeneği söylenebilir. Ancak müzeciliğin gelişme sebebinin etkinlikler olduğu ile ilgili bir bilgi verilmemiştir. Tam tersi “Bu doğrultuda oluşturulan ve sayıları giderek artan çağdaş müzeler, yaptıkları etkinliklerle ve kurdukları eğitim iş birlikleri ile çok kısa bir süre içinde tanınmış ve sıklıkla ziyaret edilmeye ve her geçen gün ziyaretçi sayılarını arttırmaya devam etmişlerdir.” cümlesinde müzelerin etkinliklerle adını duyurduğundan söz edilmektedir.

13. “Müzik kültürü, doğumdan ölüme kadar, bir toplumun yaşam mücadelesini, kişiler arası ilişkilerini, değerlerini, doğayla iletişimi ve duygularını ifade eden önemli bir kültürel unsurdur.” cümlesinden hareketle A seçeneğine, “Kendi kültürümüz açısından değerlendirildiğinde Türk halk müziği acıları; hüznüleri, sevdaları, insan-insan, insan-doğa ve insan-diğer canlılar arasındaki ilişkileri, kısacası insana dair her şeyi halk dilinde anlatan bir kültürel varlıktır.” cümlesinden hareketle B, C ve D seçeneklerine ulaşılabilir. Ancak yöresel müziği algılamak için gerekli olan eğitimden söz edilmemiştir.

14. “Bu kiliselerden İstanbul’da yer alan Büyük Ayasofya daha çok tanınmakta olup aynı şehirde olan Küçük Ayasofya dahil diğerleri yeterince tanınmamaktadır.” cümlesinden hareketle E seçeneği kesin olarak söylenebilir. Ancak yine bu cümleden hareketle B seçeneği bir çeldiricidir. Bu seçeneğe baktığımızda “en” ifadesi metinde yoktur. Bu yüzden kesin olarak söylenemez. A seçeneği de güzel bir çeldiricidir. Burada da bölgede Hristiyanların yaşadığından söz edilmektedir. Her ne kadar kilisenin varlığından söz edilse de o bölgede yaşadıkları anlamına gelmemektedir. Yani kesin yaşamıştır denemez. Bu yüzden E seçeneği kesin olarak söylenebilir.

15. “İnsanlık tarihinin başlangıcından itibaren bilgi hep değerli olmuş, sınırlı ve erişimi zor olan bilgiyi elinde tutanlar da onun gücüne sahip olup kullanmışlardır.” cümlesinden hareketle I ve II numaralı yargı, “Son yıllarda gelişen yeni iletişim teknolojileri de gün içinde yüzlerce bilginin elimizin altından kayıp gitmesine neden olurken içinden gerekli olanları seçmek daha da zor hâle gelmektedir.” cümlesinden hareketle III numaralı yargı, “Bilgilendirme tasarımı bu yoğun bilgi karmaşasının içinde bilgileri düzenleyip algılanmasını kolaylaştırırken yoğun bilgi bombardımanı içinde gerekli olanların hızla algılanmasını sağlamaktadır.” cümlesinden hareketle ise V numaralı yargı söylenebilir. Ancak metinde bilgi düzeyinin artmasıyla yaşam koşullarının da iyileştiğine dair bir bilgi verilmemiştir.

 D

16. Metinde edebî eserlerin ve sanat eserlerinin döneminin sosyal ve ahlaki değerlerini bir ayna olarak yansıttığından söz edilmektedir. Sözcükler seçeneklere göre yerleştirildiğinde asıl anlatılmak istenenin D seçeneğinde olduğu gibi edebî eserlerin çağının etik ve toplumsal yapısını gerçekleriyle yansıtmaları olduğu söylenebilir.

 D

17. Metinde papaz balığı üzerine çalışma yapan kişilere Mike ve Hensley örneklerini verdiği- den A seçeneğine, “Papaz balıklarını etkileyen bu tümör, insanlarda periferik sinir sistemini etkileyen bir tümörün balıklarda karşılaşılan versiyonudur.” cümlesinde B seçeneğine, “... ara sıra da dikkat çekici, yoğun pigmentli benekleri ve yumruları bulunan çift renkli papaz balıkları ile karşılaşır.” ifadesinde C seçeneğine, “Lisansüstü öğrencisi olduğu dönemde, resif balıkları üzerine araştırmalar yaparak suyun altında bol miktarda zaman geçirir.” cümlesinde E seçeneğine değinilmiştir. Ancak tümörün tedavi yollarından söz edilmemiştir.

 D

18. “Habis” sözcüğü “kötü” anlamına gelmektedir. Bu da A seçeneğinde kullanılmıştır.

A

19. Orta Çağ’da Avrupa’nın bazı kentleri temizlik açısından kıyaslandığından karşılaştırma kullanılmıştır. Temizlik önlemlerine “Bu doğrultuda Coventry kentinde aşçıların sokağa pislik atmaları yasaklanmış, kasapların şehir surları içinde domuz dışındaki hayvanları kesmelerine müsaade edilmemiştir. Ancak ana caddelerde domuzlara izin verilmezken çobanlarının onları yalnızca şehir dışındaki kullanılmayan tarlalara sürmeleri şart koşulmuştur.” cümlesinde örnek verilmiştir. Orta Çağ’da temizlikle ilgili nesnel bilgiler verildiği için açıklama kullanılmıştır. Herhangi bir düşünce kanıtlanmaya çalışmadığından ve kişi,yer, zaman unsurları olaya bağlı anlatılmadığından öyküleme ve tartışma kullanılmamıştır.

 E

20. Metinde Orta Çağ’da temizlikle ilgili birtakım sıkıntılar yaşanacağı düşünülerek bazı tedbirler alındığından söz edilmektedir. Bu yüzden de Orta Çağ’da temizliğe büyük önem verilerek bununla ilgili bazı kuralların getirilmesine ulaşılabilir.

 G

1. Metinde Zodyak sistemiyle alakalı kanıtlanabilir bilgiler verilmektedir. Bu yüzden nesnel anlatım ve açıklama yer almaktadır. “Astrolojik bir şema olarak düşünülen Zodyak sistemi; Güneş’in Dünya etrafında bir yıl boyunca takip ettiği yörüngenin baz alındığı ve içerisinde yıldızlar ile gezegenlerin bulunduğu, gerçekte olmayan yörüngesel bir kuşaktır.” cümlesinde Zodyak sistemi tanımlanmaktadır. “En eski dairesel Zodyak sistemi, Mısır’da bulunmuş olup on iki burç da bu sistemin içerisine dâhil edilmiştir.” cümlesinde ise Zodyak sistemleri kıyaslandığı için karşılaştırma vardır. Fakat metinde örnek vermeye başvurulmamıştır.

2. Metinde kişi, yer, zaman unsurları olaya bağlı anlatıldığı için ve metin boyunca bu sürdürüldüğü için ağır basan anlatım biçimi öyküleme olmalıdır.

3. Metinde bir ada tasviri yapıldığından nitelendirmeler vardır. “sel gibi yağmurlar” ifadesinde yağmurlar sele benzetilmiştir. “...fakat kıyıya görece yakın, küçük ve yoğun ani fırtınalar da tehlikeli olabilir.” ifadesinde fırtınalar kıyaslanmıştır. “Bu ani fırtınalı yaz öğleden sonralarında, küçük bir teknede elinde dipteki çökelti derinliğini sondalamak için uzun bir metal çubukla bulunan Bob Halley ve ben...” ifadesinde “dipteki çökelti derinliğini sondalamak” amaç olarak verilmiştir. Fakat metinde gerekçelendirme (yani neden - sonuç bildiren cümle) yoktur.

4. I numaralı cümleden III numaralı cümlelerin sonuna kadar olan konu toplumda yaşlı kesimin adlandırılması ve bu dönemde vücuttan gençlikteki bazı fonksiyonların beklenemeyeceği ile ilgilidir. Ancak V numaralı cümleden itibaren konu değişmiş ve yaşlılıkta alınan ilaçlara gelmiştir. Konu farklı olduğu için ikinci paragraf V numara ile başlamalıdır.

5. Verilen metnin anlam akışı düşünüldüğünde insanların sulama yapmanın yollarını düşünmesinden sonra harekete geçmelerinden söz eden III numaralı cümle, Fahrenheit derece sıcaklıktan söz edildikten sonra yüksek sıcaklıktaki suyun o bölgenin bitkilerini kurutacağından söz eden I numaralı cümle, suyun yine de gelmesinden ve bundan dolayı bir coğrafi şekil olarak koni şeklini oluşturmasından söz eden cümleden sonra ise bu muhteşem coğrafi şekil diye bağlantı unsuruyla giriş yapılan cümle gelmelidir. Yani sırasıyla

< III

< I

< II

şeklinde getirilmelidir.

6. Bağlantı unsurları düşünüldüğünde giriş cümlesi kortizonun böbrek üstü bezleri tarafından üretilen bir hormon olduğundan söz eden II numaralı cümle olmalıdır. Ardından bu hormonun kolesterolden sentezlendiğinden söz eden I numaralı cümle, ardından bu ilaçların bazı hastalıkların tedavisinde iyi sonuçlar verdiğinden söz eden IV numaralı cümle, ardından buna “iki tarafı keskin bıçak” adı verildiğinden söz eden III numaralı cümle ve ardından bunun sebebinden söz eden V numaralı cümle gelmelidir. Sıralama II - I - IV - III - V şeklinde olmalıdır.

B

7. Metinde sanat eğitimini alırken her iki akademinin de modernizm esaslı olduğundan söz edilmektedir. Doğru soru da bununla ilgili olmalıdır. Bu yüzden doğru soru C seçeneğinde verildiği gibi olmalıdır.

C

8. Metinde sanatın farklı alanlarındaki beğenilerin farklılık göstereceğinden söz edilmektedir. Boş bırakılan yerde de bunun sebebinden söz edilmektedir. Seçenekler değerlendirildiğinde ve metnin anlamı düşünüldüğünde A, B, C, D seçeneklerinde verilenlerin metinle aynı doğrultuda olduğu görülür. Ancak E seçeneği metinle karşıt doğrultudadır. Bu yüzden bu cümleyle tamamlanamaz.

E

9. Metinde hikâyenin modernleşme süreciyle beraber yaşadığı değişimler anlatılmaktadır. Bu yüzden de B seçeneğinde verilen bilgiye değinildiği söylenebilir.

B

10. Gazeteci ve ressamın konuşmasını gördüğümüz bu metinde gazetecinin sorduğu birinci soruya ressamın verdiği yanıtın birinci konusu ressamın gezdiği sergilerle ilgilidir. Ardından ikinci soruya ise ressam, Siyasal Bilgiler Fakültesine başlamasıyla bir giriş yapmış ve devamında aldığı eğitimlerden söz etmiştir. Bu yüzden ikinci konu da bununla ilgili olmalıdır. Metinlerin konusu düşünüldüğünde uygun olan soruların C seçeneğinde verileceği görülecektir.

C

11. “İlkel insanlar bu değişiklikleri büyü yoluyla etkileyebileceğine inanmış; güneşi doğurmak, yağmuru yağdırmak, yemişleri oldurmak, hayvanları üretmek ve baharı getirmek için büyü törenleri yapmışlardır.” cümlesinden hareketle A ve B seçenekleri, “Bu törenlerde Tanrı’nın ölüp dirilmesi olayı canlandırılmıştır. Baharın başlangıcında gün dönümlerinde yapılan ölme ve dirilme olayını canlandıran bu törenlerin amacı üstün güçleri etkilemek, değişimi hızlandırmaktır.” cümlelerinden hareketle C seçeneği, insanların yağmuru yağdırmak, yemişleri oldurmak gibi amaçları olduğundan söz edildiği için de D seçeneği söylenebilir. Ancak insanların batıl inançlarından dolayı üstünlüğe ulaşması ile ilgili bir yorum yapılamaz.

E

12. “Yaşamı anlamlandırmak adına ürettikleri eserlerle sanatçılar, benliklerini kendilerine özgü bir dille ortaya koymuşlardır.” cümlesinden hareketle A seçeneğine, “Kendilerini ve iç dünyalarını görünür kılarken sanatçılar, bilinçdışı ve gerçeküstü öğelere sıklıkla başvurmuşlardır.” cümlesinden hareketle B ve E seçeneklerine, “Eserlerinde kullandığı imgeleri hayat ve ölüm döngülerini vurgulamak istercesine çarpıcı ve eğlenceli hâle getirdiği gerçeküstücü imgeler ve sembollerle dikkat çeken sanatçılardan biri de Laurie Lipton'dur.” cümlesinde çarpıcı bir dili olduğundan söz edildiği için C seçeneğine, yine aynı cümleden hareketle E seçeneğine ulaşılabilir. Ancak “ölüm döngüsü”nden söz etmiş olsa da içerik olarak ölümü aldığı söylenmediğinden metafizik kavramlara yer verdiği söylenemez.

13. “İl yılların sonlarına doğru ortaya çıkan, doğanın natüral nesnelerini kullanma fikri...” ifadesinde bu düşüncenin .yy’da çıktığından söz edildiği için Çiçek Çocukları’nın .yüzyılda yaşadığı söylenemez. “Çiçek Çocukları’nın kır düşkünlüğüne ve barışçıl söylemlerine denk düşünüyor.” ifadesinde Çiçek Çocukları’nın barışçıl olduğundan söz edildiği için II numaralı duruma kesin olarak ulaşılabilir. Metnin sonunda doğanın nesnelerini yansıttıklarından söz edilse de eserlerinin tamamında doğayı işledikleri söylenemez. Bu yüzden III numaralı duruma ulaşılabilir.

14. Parçanın başlığında satış elemanlarının içgüdüsel motivasyona (yani akıl ve düşünceden bağımsız olan doğuştan gelen bilinçsel dürtülere) sahip olduğundan söz edilmektedir. Ancak metinde ise satış elemanlarının mutlu olması ve iş motivasyonlarının artması için dışarıdan (işvereninden) birtakım destekleri almasından söz edilmektedir. Yani aslında satış elemanlarının motivasyonu için dışarıdan bir desteğin olmasından söz edilmektedir. Bu yüzden başlık ve metin arasında bir tutarsızlık vardır.

15. Metinde Sanders çocuk ve gençleri “post cahil” olarak nitelendirmiş ve okuma kültürünü edinemeyeceklerinden söz etmiştir. Başka düşünürlerin ise okuma kültürünü edinebilmek için birtakım aşamalardan geçmek gerektiğinden söz edilmiştir. Bu yüzden konuyla ilgili farklı düşüncelerin olduğu bilgisi söylenebilir.

16. “Uzun yıllardan beri postmodernizm denilen fenomenin farklı şekillerde tanımı yapılmaktadır. Bazı düşünürler postmodernizmi, modernizmin devamı olarak tanımlarken bazıları modernizmden kopuş şeklinde tanımlar.” cümlesinden hareketle A ve B seçenekleri, “Bu ideolojinin ismi kural tanımayan, tanımak yerine belirsizliği benimseyen postmodernizmdir.” cümlesinden hareketle C seçeneği, “Modernizmin baskılarından bıkan, bunalan Batı toplumları, II. Dünya Savaşı’ndan sonra her türlü sınırı ortadan kaldıran, bireysel özgürlüğü savunan bir ideolojinin peşine takılırlar.” cümlesinden hareketle E seçeneği söylenebilir. Ancak “Bazı düşünürler postmodernizmi, modernizmin devamı olarak tanımlarken bazıları modernizmden kopuş şeklinde tanımlar.” cümlesinde bazı düşünürler tarafından postmodernizmin modernizmden kopuş olduğu söylenmiştir. Ancak Batı toplumlarında modernizmin devamı olarak görüldüğü söylenmemiştir. Bu yüzden D seçeneği söylenemez.

D

17. “Başaramadık, çünkü Batı tiyatrosunun dehasını, yaratıcı özünü, ne yazık ki bir türlü benimseyemedik.” cümlesinden hareketle I numaralı yargıya, “Bizden önce gelenler, karagözcüler, meddahlar, sohbet oyuncular ve tuluatçılar kabuk yerine özü, dış yerine içi, kalıp yerine canı, ölü yerine diriye yakalaya bildikleri için Batısız ve Avrupasızca eşsiz ve orijinal yaratım örnekleri sergilediler.” cümlesinden hareketle II numaralı yargıya, “Geleneksel hikâyemizde yer alan doğaüstü varlıklar ya da güçler toplumun kabulleriyle ilgilidir. Toplumun doğaüstü sayılan bu varlıklara olan inancı ve teveccühü, günlük hayattaki uygulamalar, edebiyatı besleyen önemli kaynaklar olmuşlardır.” cümlesinden hareketle de III numaralı yargıya ulaşılabilir.

E

18. Metinde Türk edebiyatında kullanılan bazı türlerden söz edilmekte; bu türler ve Türk edebiyatının Batı karşısındaki konumu değerlendirilmektedir. Metnin genelinde bu türler ve Türk edebiyatı ile ilgili bir değerlendirme yapıldığı için, kişinin kendi düşüncelerine de yer verildiği için ağır basan anlatım biçimi tartışma olmalıdır.

D

19. Girişte verilen cümlelerin konusu insanın iki dünyalı yaşamının olması ile ilgilidir. I. cümlede ise insanların yaşadığı ikinci dünya örneklenmekte ve bunun da kitle medyasından oluştuğu söylenmektedir. Ancak II numaralı cümleden itibaren konu değişerek kitle medyasının kökeni olduğundan ikinci paragraf bu cümle ile başlamalıdır.

B

20. “Gelişen ve değişen teknolojilerle bugün dijital medya geleneksel medyaya eklemlenmiş ve bireylerin büyük çoğunluğunun zamanını geçirdikleri bir mekân hâlini almıştır. Bu mekânlar da bireylerin şöhrete kavuşmaları için bir araç hâline dönüşmüştür.” cümlelerinden hareketle C seçeneğinde verilen ifade söylenebilir.

C

1. Metinde kişi kendi yaşamıyla ilgili kesitlerden söz etmektedir. Bu yüzden I numaralı yargıya, “Köydekilerin hepsi beni tanırdı, ölüm haberini de benim duyurmam gerektiğini iyi biliyorlardı. Bu yüzden birinin evine yaklaşıırken kadınlar kızarak: “Bizim eve gelme, git, git, defol, git!” diye uzaktan bağırlırlardı.” cümlelerinde alıntıya ve gerekçeye, “kaygılı, eziyetli, acı ve zoe, çaresiz” gibi duygular verildiği için de III numaralı yargıya ulaşılabilir. Ancak benzerlik yer almamaktadır.

2. Metinde Çakır adlı karakterin başından geçenler olaya bağlı anlatıldığı için ağır basan anlatım biçimi öyküleme olmalıdır.

3. Metinde damar katılığı ve beyin katılığı kırıyaslanmaktadır. Bu yüzden kullanılan teknik karşılaştırma olmalıdır.

4. Bağlantı unsurları dikkate alındığında giriş cümlesi gerçek ve doğanın birbirinden ayrı kavramlar olsa da birbiriyle bağlantılı olduğundan söz eden V numaralı cümle olmalıdır. Ardından bunun nedeninin ikisinin de hayatı olduğu gibi anlattığından söz eden I numaralı cümle, ardından gerçeklik ve natüralite arasında fark olduğundan söz eden II numaralı cümle, ardından bu farkı açıklayan III numaralı cümle, ardından gerçeklik ile natüralite arasındaki farkın bu olduğundan söz eden IV numaralı cümle gelmelidir. Sıralama V - I - II - III - IV şeklinde olmalıdır.

5. Giriş cümlesinden III numaralı cümlelerin sonuna kadar olan konu insanın kendini bilme ve bilinme ihtiyacıyla ilgilidir. IV numaralı cümleden itibaren ise insanın sürekli olarak bilme ve bilinme ihtiyacına sahip olup hayatına bununla devam etmesi ile ilgili konuya geçilmiştir. Her ne kadar konu aynı gibi görünse de insanın bu ihtiyacının süreklilik arz etmesi ve bu cümlelerin de giriş cümlesi olmaya uygun olması yeni bir paragrafa başlanabileceğini bize göstermektedir. Bu yüzden IV numaralı cümle bir sonraki paragrafın giriş cümlesi olmalıdır.

6. Boş bırakılan yerden önceki cümleye baktığımızda Türk kültürünü yansıtan sözlü anlatım türlerini yaşatmamız ve bunların günyüzüne çıkarılarak geleceğe aktarılması gerektiğinden söz edilmektedir. Bunun ise boş bırakılan yerde nedeni açıklanacaktır. Dolayısıyla bu anlama uygun cümlelerle tamamlanmalıdır. Bakıldığında I - II - III - V numaralı cümlelerle tamamlanırsa doğrudan aynı anlamı ifade ediyor olacaktır. Fakat IV numaralı ifadede bir başka kültürü etkilemekten söz edilmektedir. Metinde farklı kültürleri etkilemek değil de Türk kültürünü koruyup geleceğe aktarmaktan söz edildiği için bu ifadeyle tamamlanmalıdır.

7. Boş bırakılan yerde verilen bağlantı unsurundan anlıyoruz ki metni bize özetleyecektir. Bu bağlamda bakıldığında metnin genelinde tiyatronun insanları birleştirici yapısının olduğundan ve toplum içinde dayanışmayı sağladığından söz edilmektedir. Dolayısıyla E seçeneğinde de doğrudan bundan söz edildiğinden bu cümle ile tamamlanmalıdır.

 E

8. Metinde kent parklarının nasıl olması gerektiğinden söz edilmektedir. I. cümlede kent parklarının kent insanını günlük stresten uzaklaştırdığından ve bazı etkinlikleri gerçekleştirebilecek şekilde düzenlenmesi gerektiğinden söz edilmektedir. Soru kökünde ise doğrudan kent parklarının nasıl bir yer olduğundan söz edilmekte ve "kent insanının günlük stresten uzaklaşması" sonucuna götürmektedir. Dolayısıyla "Kent parklar neden düzenlenmeli?" sorusuna cevap verdiği için soru kökündeki cümle I numaralı cümleden hemen sonra gelmelidir.

 A B C D E

9. Metinde her bireyin birbirinden farklı olduğundan ve dolayısıyla sanata ve sanatçıya bakış açısının da bu doğrultuda farklılık arz edeceğinden söz edilmektedir. Dolayısıyla B,C,D,E seçeneklerinde de bireysel farklılıklardan, beğeni ve zevklerin yaratılıştan dolayı farklı olduğundan söz edilmektedir. Ancak A seçeneğinde ortak bir anlayıştan söz edilmektedir. Metnin anlamı düşünüldüğünde ortak bir anlayışın söz konusu olamayacağını söylememiz gereklidir.

 A B C D E

10. Altı çizili ifade ile işaret edilen yer kendinden önceki cümle olmalıdır. Bu cümlede de insanların yerde başına gelen olaylarla ilgili gökyüzünde bir anlam arayışında olduğundan söz edilmektedir. Bu da C seçeneğinde verilen ifade ile doğrudan örtüşür.

 G

11. Parçada bir yazarın yazma eylemi bittiğinde ortaya çıkacak düşüncelerden söz edilmektedir. Altı çizili ifadede ise karakterin ve kitabın artık yeni evlere misafir olacağından ve yeniden anlamlandırılacağından söz edilmektedir. Dolayısıyla bu söz grubu bizi karakterin ve kitabın okur tarafından farklı şekilde algılanıp yorumlanması ya da yeniden yaratılmasına götürmektedir. Bu da D seçeneğinde verildiği gibi olmalıdır.

 D

12. Gazeteci ve yazarın karşılıklı konuşmasını gördüğümüz bu soruda gazetecinin ilk sorusuna yazarın verdiği yanıtın konusu eserlerinin hitapta ettiği kesimle ilgilidir. Gazetecinin sorduğu ikinci soruya yazarın verdiği yanıtın konusu kitapta yer alan metinlerin içeriği yani konusuyla ilgilidir. Bu yüzden doğru sorular C seçeneğinde verildiği gibi olmalıdır.

 G

13. Metinde şöhret sahibi olmak için zeki ya da yetenekli olmak gerekmediğinden sadece ambalajın iyi olmasının yeterli olduğundan söz edilmektedir. Söz konusu insanlar olduğu için ve şöhretten söz edildiği için anlatılmak istenen fiziksel nitelikleri iyi olması şeklinde olmalıdır.

14. Metinde postmodernizm ve gelenekçiliğin yan yana gelmesinden ve bunun da ne kadar mümkün olacağından söz edilmektedir. Bakıldığında postmodernizm ve gelenekçilik birbirinden farklı alanlardır bu yüzden A ve E seçenekleri, "Hem postmodern olmak hem de gelenekle bir bağı bulunmak, her ne kadar kuramsal çerçevede karşılığını bulsa da uygulamada iş başka türlü olabiliyor." cümlesinden hareketle B seçeneği, "Şunu ifade etmeliyiz ki çözülemeyen bir denklem bir yerlerde bir köşede muhakkak duruyordur." cümlesinden hareketle C seçeneği söylenebilir. Ancak postmodernizm ve gelenekçilik arasındaki paylaşılamamazlıktan söz edilmemektedir. Bu yüzden E seçeneği söylenemez.

15. "Bilindiği gibi Batı medeniyetinin temelleri Yunan ile Latin medeniyeti üzerine inşa edilmiştir. Bu iki kültür ve medeniyet, düşünce ve inanç olarak birbirlerine yakın, belki de aynı sayılmaktadırlar." cümlesinde A seçeneğine, "Buna bağlı olarak sanat ve edebiyattaki gelişmeler de ilk önce İtalya'da ortaya çıkmış; sonradan da diğer Batılı devletlere yayılmıştır." cümlesinde B seçeneğine, "Diğer yandan Yunanistan ile İtalya, coğrafi konum olarak da ikisi Batı ile Doğu arasında köprü görevi gören bir konuma sahiptirler." cümlesinde C seçeneğine, "Yunanistan ise Batı medeniyetinin ikinci sacayağıyla Anadolu üzerinden bir yönüyle Orta Doğu'ya diğer yönüyle de Rusya'ya doğru uzanmaktadır. Dolayısıyla Batı medeniyetinin temelini bu iki medeniyet üzerine kurulması tesadüfi olmasa gerek. Coğrafi nedenlerin yanında felsefî, dinî ve sosyolojik birçok unsuru da göz ardı etmemek gerekir." cümlelerinde D seçeneğine değinilmiştir. Ancak Anadolu medeniyetini oluşturan kültürlerle ilgili bilgi verilmemektedir. Söz ettiğimiz cümlede Batı medeniyetini oluşturan unsurlar arasında "Anadolu" da sayılmıştır. Bu yüzden E seçeneğine değinilmemiştir.

16. “Dolayısıyla kendisine biçilen katı kurallar çerçevesinde yaşamını sürdüren insan, belli bir müddet sonra, farkında olarak ya da olmayarak bu hayattan bıkmabilmektedir.” cümlesinden hareketle I numaralı yargı, “Ancak bilindiği gibi insan sadece maddeden ibaret değildir ve insanın manevi ciheti maddi cihetinden daha gelişmiş ve daha karmaşıktır.” cümlesinden hareketle II numaralı yargı söylenebilir. Ancak kişinin çalışma hayatında gördüğü kişilerle ilgili herhangi bir cümle verilmemiştir.

17. Metinde çocuk ve gençlik yapıtlarının iletilerinin doğru anlamlandırılması ve düşünme becerilerinin geliştirilmesi için yazınsal kitaplara önem vermek gerektiğinden söz edilmektedir. Bu yüzden de B seçeneğinde verilen genel sonuca ulaşılabilir. Çünkü diğer çıkarımlar metnin bir kısmından hareketle çıkarılan sonuçlardır. E seçeneği bizi biraz düşündürse de aslında metinde gençlik ve çocukluk eserlerinden söz edildiğini görmekteyiz. Bu yüzden de yazınsal metinlerin oluşumu, gençlik ve çocukların düşünme becerilerinin gelişmesi için önemlidir yargısına ulaşılabilir.

18. I ve II numaralı cümlelerde kişilerin düşünme becerilerinin geliştirilmesi için yazınsal kitapların önemli olduğundan ve bu noktada da çocuk ve gençlerin yazınsal kitapları okuması gerektiğinden söz edilmektedir. Soru kökünde verilen ifadede de kullanılan bağlantı unsurundan sonra gençlerin ve çocukların okumaya yönlendirilmesinden söz edilmektedir. Bakıldığında bu cümle bir neden cümlesidir. II. cümlede de çocukların ve gençlerin düşünme becerilerinin geliştirilmesinde yazınsal metinlerin önemli olduğundan söz edildiği için soru kökündeki cümle II'den sonra gelmelidir. Fakat soru kökünde hangisinden önce ifadesi kullanıldığı için III'ten önce gelmesi gerekir.

19. “Astral Seyahat’in bilim dışı olmasının sebebi, “ruh” kavramının ispatsız olarak kabul edilmesi ve bu kavram üzerinden yola çıkılarak ruhun zamana ve mekâna bağımlı olmadan geçmişe, bugüne ve geleceğe gidip herhangi bir bölgeye istenildiği gibi ulaşabileceği argümanının kabul edilmesidir.” cümlesinden hareketle A seçeneği, bu olayın yarı - bilinçli bir vaziyette gerçekleştiğinden söz edildiğinden B seçeneği, “Bu durumun kötü bir versiyonu uyku apnesi görülmekteyken olumlu rüyalar görüldüğünde ‘Lucid Dreaming’ olarak anılır.” cümlesinden hareketle C seçeneği, “Bu sebeple eğer ki bu dönemde rüya görülecek olursa bilincimiz ‘yarı bilinçli’ olarak bu rüyaları da fark edecek dolayısıyla duyu organlarımızla bu rüyayı kontrol etmemiz mümkün olacaktır.” cümlesinden hareketle E seçeneği çıkarılabilir. Ancak bu olayın tam bir uyku hâlinde değil yarı bilinçli bir hâlde görüldüğünden söz edilmektedir. Bu yüzden D seçeneği çıkarılamaz.

20. Astral Seyahat’in gerçekleşmesinin şartı olarak tam bir uyku hâli olmaması yani yarı bilinçli olma durumu verildiği için I numaralı soruya, “Bu sebeple eğer ki bu dönemde rüya görülecek olursa bilincimiz ‘yarı bilinçli’ olarak bu rüyaları da fark edecek dolayısıyla duyu organlarımızla bu rüyayı kontrol etmemiz mümkün olacaktır.” cümlesinde III numaralı soruya, “Astral Seyahat ettiğini iddia eden insanlar, sadece kendilerini rüyalarında gördükleri bir Lucid Dreaming deneyimi yaşamış bireylerdir. Bu gerçeği abartarak rant elde etmeyi ya da hayal güçlerini tatmin etmeyi hedeflerler.” cümlesinde de IV numaralı soruya yanıt alınabilir. Ancak II numaralı sorunun yanıtı yoktur.

1. “Tıpkı Dostoyevski’nin, George Orwell’in, Kafka’nın ve daha nicelerinin romanlarında yarattığı kahramanlar aracılığı ile kendilerini anlatmaları gibi Picasso da yaşadığı olumsuzlukların neden olduğu karamsar duygularını, sembol bir figür ile kendi gerçeğini dünyaya duyuruyordu.” cümlesinde kullanılan “tıpkı” ve “gibi” sözcüklerinden hareketle I numaralı yargı, yaşlı bir adamın gitar çalması olayı göz önünden canlandırıldığı için II numaralı yargı, Dostoyevski, George Orwell, Kafka örnekleri verildiği için III numaralı yargı, öyküleme yaparken yaşlı bir adam nitelendirmesi yaptığı için ve niteleme sıfatlarını kullandığı için de V numaralı yargı vardır denebilir. Ancak alıntı yer almamaktadır.

2. Metinde bağlama ve bağlamanın tarihi ile ilgili bilgiler verilmektedir. Dolayısıyla kullanılan anlatım biçimi açıklama olmalıdır.

3. Metinde kendi düşüncelerini sunan ve bunu da sorular yoluyla bizi düşündürmeye çalışarak yapan biri vardır. Soru kökünde de dikkat edersek “anlatım biçimi” şeklinde sorulmuştur. Bu yüzden kullanılan anlatım biçimi tartışma olmalıdır.

4. Metinde “en” ve “çok” ifadeleri kullanıldığından karşılaştırma, giriş cümlesinde sözü edilen gecenin okyanusta gözlemleme yapma fırsatı sunmasına biyominesans şeklinde örnek verilmiş ve yine son cümlede deniz canlısının ışık üretme yeteneğinin keşfedilmesinden ve bunun da algilerle olduğundan söz edilerek bir örnek verilmiştir. Bu yüzden II numaralı anlatım tekniği vardır. “Biyominesans”ın tanımı yapıldığı için III numaralı anlatım tekniği vardır.

5. Metinde söz edilenlerden hareketle C seçeneğinde verilen ifade ile tamamlanması gerektiğini anlıyoruz. Çünkü karakterlerin elinde hayat bulduğu kişiler oyunculardır.

6. Bağlantı unsurları dikkate alındığında giriş cümlemiz alkol denince akla gelmesi gereken etil alkolden söz eden III numaralı cümle olmalıdır. Ardından bunun da (yani etil alkolün) ilaç gibi vücuda girerek karaciğerde işlem gördüğünden söz eden I numaralı cümle, ardından bazı kişilerin ömür boyu ilaç kullanmak istemeyeceğinden söz eden II numaralı cümle, ardından alkollü içeceklerin içindeki etil alkol miktarından söz eden V numaralı cümle ve ardından da alkol içeriği az olan bir içeceğin olmadığını söyleyen IV numaralı cümle gelmelidir. Sıralama III-I-II-V-IV şeklinde olmalıdır.

7. I numaralı cümleden V numaralı cümlelerin sonuna kadar olan konu eleştirmenin çok ciddi sorumluluklarının olması ve bu sorumlulukların bazı gerekleri de beraberinde getirmesiyle ilgilidir. Giriş cümlesinde de sanatçılar bu konuda uyarılmıştır. Sanatçı ve eleştirmenin ters düşmemesi gerektiği söylenmiş ve aslında devamında da bunun nedenleri açıklanmıştır. Dolayısıyla cümlelerin anlamları düşünüldüğünde soru kökünde verilen cümlelerin V numaralı cümleden sonra gelmesi gerektiği görülür. Çünkü yine soru kökünde metni özetleyici bir cümle verilmiştir.

 E

8. I. cümlede lotus çiçeğinin kirli sularda ve bataklıklarda yaşadığından söz edilmektedir. II. cümlede Budist ve Hinduist öğretilere konu olduğundan söz edilmiştir. III. cümlede mitolojideki anlamından ve köklerinin kirli sularda olmasından söz edilmiştir. IV. cümlede “bu dinlerde” bağlantı unsuru kullanılmıştır. V. cümlede de mitolojide kendine yer edindiğinden söz edilmiştir. Bakıldığında II ve V numaralı cümle, I ve IV numaralı cümle arasında bir bütünlük vardır. Bu yüzden anlam bütünlüğünü sağlamak adına II ve IV numaralı cümlelerin yer değiştirmesi gereklidir.

 D

9. “Televizyonda çocuklara öğüt veren, kıssalar anlatan bir hikâyeciyi değilim nihayetinde.” cümlesinden hareketle A seçeneği, “Böylece ilk etapta bir düşünce adamı kimliği edinmem.” cümlesinden hareketle B seçeneği, kendiyle ilgili çıkarımlarda bulunduğu C seçeneği, “Bir eleştirmen olarak düşüncelemi direkt söylemekten çekinirim.” cümlesinden hareketle E seçeneği söylenebilir. Ancak yine bu cümleden hareketle anlatmak istediklerini doğrudan ifade etmeyen biri olduğunu anlamaktayız. Bu yüzden D seçeneği söylenemez.

 D

10. Metinde hücre sayımı için kullanılan invitro deney yönteminden ve bunun dışında bir yöntemin daha olduğundan ve bunun adının da hemositometre olduğundan söz edilmektedir. Dolayısıyla metinde hücre sayımının birden çok yöntemle yapıldığına değinildiği söylenebilir.

 G

11. I. cümlede Max Ernest’in çocukken yaşadığı bir olaydan sonra ileride farkında olmadan sanat eserine bilinçaltının dışavurumu olarak bunu yansıttığından söz edilirken II. cümlede Malevich’in sanat eserine duyguları yansıtmı fikrinden söz edilmektedir. Dolayısıyla bakıldığında birinde duyguların sanat eserine yansımaları, birinde de bilinçaltının sanata yansımalarından söz edildiğine göre farklı olguların benzer sonuçları (sanat eserine yansımaları) doğurduğunu söyleyebiliriz.

 B

12. Metinde Türkiye’de okur sayısının az olmasından ve bununla birlikte kitap sayısının da tam tersi fazla olduğundan söz edilmektedir. Türkiye’deki insanların kitap okuma oranının yüksek olduğu durumda Türkiye’nin daha iyi bir yerde olacağından söz edilmektedir. Dolayısıyla Türk okurunun az ve kitap sayısının fazla olmasından yakınılmaktadır.

 E

13. “Ulusal müzeler, bilimsel ortamların fazla olduğu, araştırma yapacak kişilerin kolayca kaynak sağlayabileceği şehirlerde kurulmalıdır.” cümlesinden hareketle I ve II numaralı yargılara ulaşılabilir. Ancak değişim ve gelişime ayak uydurması söylenmiş olsa da teknolojiyle ilgili bir değişim ve dönüşümden söz edilmemiştir. Aynı şekilde ziyaretçilerinin özverili insanlar olması gerektiği söylenmiştir. Bu yüzden öz güvenli insanlar olacağı söylenemez.

 E

14. Metinde Cengizhan Yıldırım adındaki ressamın sergisi hakkında yorum yapan bir kişi konuşmaktadır ve Yıldırım'ın resimlerindeki doğadan söz edilmektedir. Konuya bakıldığında doğru sorunun C seçeneğinde verildiği görülecektir.

15. Metinde Orhan Pamuk'un edebiyat, resim ve mimari gibi alanlarda deneyimleri olduğundan söz edildiği için A seçeneği, yirmili yaşlarında edebiyatla tanıştığından söz edildiği için B seçeneği, "Orhan Pamuk, yazma sürecinde sık sık araştırmalar, geziler, gözlemler yapması, edebiyat kuramlarını, çağının roman anlayışlarını, anlatım tekniklerini iyi bilmesi ve bütün bunları farklı şekillerde eserlerinde yansıtmalarıyla öne çıkan bir yazardır." cümlesinden hareketle D seçeneği, "Türk romanının bugün de yetkin örneklerini veren yazar, sosyal gerçeklikle estetiği bütünleştirmiş sanatçı kimliğiyle öne çıkar." cümlesinden hareketle E seçeneği söylenebilir. Fakat Orhan Pamuk'un romanlarından söz edilse de öyküleriyle ilgili bir bilgi verilmemiştir.

16. "Günümüzde çeşitli gıdaların boyanmasında da kullanılan birçok boyar madde, boya bitkilerinden elde edilmektedir." cümlesinde A seçeneğine, "Bu önemli özelliğin yanı sıra geçmişte doğal boyalar ile boyanmış ülkemiz halılarının ünü tüm dünyaya yayılmış durumdadır." cümlesinde B seçeneğine, "Güvenilirlik, zengin renk yelpazesi, yüksek haslık özellikleri, taşıma ve kullanım kolaylığı, abraj yaratmaması vb. sebeplerden dolayı doğal boyar maddelerin çoğundan üstün olan günümüzün yüksek kaliteli sentetik boyar maddeleri, fiyatlarının da kaliteleriyle orantılı olarak yüksek oluşu sebebiyle ülkemizde dokumacılıkla uğraşan ve kısıtlı bütçeye sahip halk kitlesi tarafından tercih edilmemektedir." cümlesinde ise D ve E seçeneklerine değinilmiştir. Ancak doğal yayılış gösteren bitkilerin özelliklerinden söz edilmemiştir.

17. Metinde "bu nedenle, -dan dolayı" ifadeleleri kullanıldığından gerekçelendirme vardır. Dünyada talebin artmasından dolayı organik ürünlerin de arttığından söz edildiğinden ve bununla ilgili bilgiler verildiğinden açıklama vardır. Türkiye ve diğer ülkeler organik ürünler açısından kıyaslandığı için kıyas vardır. "... organik sertifikalı tıbbi ve aromatik bitkileri ticari önemleri gün geçtikçe artmaktadır." cümlesinde yer alan "gün geçtikçe" ifadesi aşamalı bir durum bildirmektedir. Ancak parçada benzetme yoktur.

18. “Bu nedenle organik sertifikalı tıbbi ve aromatik bitkilerin ticari önemleri gün geçtikçe artmaktadır. Organik sertifikalı bu bitkilere artan talep, pazarlamada birçok avantaj sağlamakta, organik tarım ya da iyi tarım teknikleri ile yetiştirilmiş tıbbi ve aromatik bitkilerin hem dış hem de iç pazarda katma değeri artmaktadır.” cümlelerinden hareketle C seçeneğinde verilen tıbbî ve aromatik bitkilere olan talebin her geçen gün arttığı bilgisine kesin olarak ulaşılır.

19. Boş bırakılan yerden önce duygu ve düşüncelerin birbirini etkileyerek çarpıklaştığından söz edilmiştir. Bu yüzden düşünmenin kişinin yaşamını da etkileyeceğinden söz eden B seçeneği ile tamamlanmalıdır.

20. “Duyularla bütünleşen bir süreç olan eleştirel düşünme; kişiye bir şeyi yakalama heyecanı verir, özgürlük duygusunu tattırır, sorunların özüne iner, sorunları türlü açılardan irdeler ve anlamaya çalışır.” cümlesinden hareketle A, B, D, E seçenekleri söylenebilir. Fakat “Ancak eleştirel düşünme zordur, doğuştan sahip olunan bir özellik değildir.” cümlesinden hareketle C seçeneği söylenemez.

1. Metinde Cebraîl Özgün adlı sanatçının sergi- siyle ilgili bilgiler verildiğinden kullanılan anla- tım biçimi açıklama olmalıdır.

A B C D E

2. Metinde Kemal Tahir ve diğer yazarların farklarından söz edilmektedir. Soru köküne dikkat edersek “düşünceyi geliştirme yolu” ifadesinin kullanıldığını görmekteyiz. Anlatım biçimlerinden açıklama kullanılsa bile düşün- ceyi geliştirme yolu karşılaştırma olmalıdır.

A B C D E

3. Mışkin’in fiziksel ve ruhsal tasviri yapıldığı için I numaralı belirleme, “...ana yurdunun başkentine düştüğü zaman garip bir yaratık- mış gibi yadırgandır.” ifadesinde Mışkin yara- tığa benzetildiğinden III numaralı belirleme söylenebilir. Ancak metnin girişinde birkaç cümlelik öyküleme yapılsa da metnin geneli- ne yayılmadığı için öykülemenin ağır bastığı söylenemez.

A B C D E

4. Haber başlığında sürüngenlerin soyunun tükenmekte olduğundan söz edilmekte ve haber metninde ise sürüngenlerin soyunun tükenmesinin bazı sebepleri açıklanmakla beraber “topbaşke” diye bir türe örnek veril- mektedir. Bu yüzden A seçeneğinde verilen ifade doğru olmalıdır.

A B C D E

5. Metinde toplumsal yapıdaki sorunların bireye zarar verdiğinden ve birtakım güçlerin bireyi zorladığından söz edilmektedir. Dolayısıyla metnin kapsamı hem sorunlar hem toplumsal güçler hem de bireydir. Bu yüzden C seç- eneğinde verilen cümleyle tamamlanmalıdır. Bağlantı unsuru ise bize göstermektedir ki metin özetlenmelidir.

A B C D E

6. Metinde Yiğit Sevgi ile bir kitap planlayan ve bunun yaratım sürecinden söz eden bir yazarımız konuşmaktadır. Buna göre doğru soru kitabın oluşmadan önceki şekliyle ilgili olmalıdır. Bu da A seçeneğinde verildiği gibi olmalıdır.

A B C D E

7. “Sanat ve edebiyattaki seçkinlik, kalıtsal olmaktan çok, eğitim ve birikim yoluyla ulaşı- labilen bir düzeydir.” cümlesinden hareketle A ve C seçenekleri, “Sanat yapıtlarıyla yakın- dan kurulan bu ilişki zamanla güzeli çirkinden, gerçeği sahteden ayırma yeteneği oluşturur.” cümlesinden hareketle B seçeneği, “Dünyaya bir sanatçı gözüyle bakma alışkanlığı geliştirir onda. Böylece sanat gerçek amacına ulaşmış olur.” cümlesinden hareketle E seçeneği çı- karılabilir. Ancak okur ve sanatsever her za- man aynı seviyededir denemez.

A B C D E

8. Bağlantı unsurları dikkate alındığında giriş cümlemiz akrep sokmalarında en önemli şeyin kişiye panzehir verilmesi olduğundan söz eden III numaralı olmalıdır. Ardından panzehrin içinde bulunan antikorklardan söz eden I numaralı cümle, ardından panzehrin olmadığı durumda zehrin dolaşıma katılma- ması gerektiğinden söz eden IV numaralı cümle, ardından ise dolaşıma karışmasını engellemek için yaralı bölgeyi sararak sağlık kuruluşuna gitmekten söz eden II numaralı cümle gelmelidir. Sıralama III - I - IV - II şek- linde olmalıdır.

A B C D E

9. “Mutlak ölüm (var olmama) işitilmeme, fark edilmeme, hatırlanmama hâlidir.” cümlesinden hareketle A seçeneği, “Olmak, bir başkası için olmak ve öteki aracılığıyla kişinin kendisi için olması demektir.” cümlesinden hareketle B seçeneği, “Kişinin kendisine ait bir içsel özerklik alanı yoktur, bütünüyle ve daima sınırdadır, kendi içine bakarken bir başkasının gözüne veya bir başkasının gözü ile bakmaktadır.” cümlesinden hareketle D seçeneği, yine aynı cümlede kendine bir başkasının gözünden bakmaktan söz edildiği için de E seçeneği parçayla aynı doğrultudadır denebilir. Ancak insanın yalnız kalmayacağı metinde söylenmiştir. Bu yüzden C seçeneğinde verilen ifade metinle aynı doğrultuda değildir.

10. Metinde yenileşmenin İstanbul’da sadece fiziki bir değişim ve dönüşüm olarak algılanmaması gerektiğinden, şehrin yeni insanlarıyla yeni bir ruh ve kültür kazandığından ve bu yenileşmeyle birlikte anlaşılması gerekenlerden söz edilmektedir. Dolayısıyla uygun soru D seçeneğinde verildiği gibi İstanbul’un yenileşmesiyle ilgili olmalıdır.

11. “Bireyin çocukluktan itibaren gelişiminde empatinin olmayışı duyguları ve içsel yaşantısı ile bağ kurmasını engellemekte, hayatta kalma stratejisi olarak otoriteyle özdeşleşmesine neden olmaktadır. Birey bu engellenmenin açığa çıkardığı nefret duygularını kendi kurban oluşunu, zayıflığını ve çaresizliğini ona gösteren diğerlerine ya da kendine yöneltebilmektedir. Bu yıkıcı dürtüler şiddetin değişik biçimleri olarak açığa çıkmaktadır.” cümlelerinde A seçeneğine, “Kendiliğimizi özgürce duyumsayabilmemiz, insan oluşumuzu deneyimlememiz ve insani potansiyellerimizi açığa çıkarabilmemiz toplumsal ilişki ve iletişimimizin etkinliği ve içeriğine bağlıdır.” cümlesinde B seçeneğine, “Yazınsal yapıtların yarattığı insani ilişkilere dair izlenim ve deneyim zenginliği; özellikle iletişimin ıssızlaştığı toplumsal koşullar içerisinde bize insan oluşumuzu yeniden hatırlatabilecek güçtedir.” cümlesinde C seçeneğine, “Günümüzde, toplumsal etkileşim ve iletişimdeki ıssızlık empati kavramının derin bir kavranışını ihtiyaç haline getirmiştir.” cümlesinde D seçeneğine değinilmiştir. Ancak E seçeneğine değinilmemiştir. Metinde tam tersi empatinin kişinin yaşamını duyumsamasını sağladığından söz edilmektedir.

12. Metinde eleştirel ve yaratıcı okumanın adalet, çevre gibi bazı durumları, şaşırtıcı olanları keşfetmesini sağladığından söz edildiği için bireyin yeni ve şaşırtıcı olanı bulması amaçlanmaktadır denebilir. Yine “Bununla birlikte, okurun metne kendisinden bir şeyler eklemesi, kendi eleştirel ve yaratıcı ilgilerini metinle ilişkilendirmesidir.” cümlesinde metne kendinden bir şeyler eklemesi dediği için kendi yaşamıyla özdeşleştirmesi gerektiğini anlıyoruz. Ancak “adalet, çevre” gibi kavramlar tam olarak “iyi ve güzel” sözcüklerini karşılamaz. Bu yüzden III numaralı durum söylenemez.

13. “Eserleri birçok dile çevrilen, yurt dışından birçok ödül alan, Türk hikâyecilerini dünya edebiyatı sahnesinde başarıyla temsil eden Haldun Taner, dönemin en yetkin hikâyecilerindendir. Haldun Taner, toplumsal yaşamda öne çıkan aksaklıkları ve mizahî unsurları okuyucularına sade dille aktaran bir hikâyecidir. Engin kültür birikimi ve her düşünceye saygı duyan anlayışının hikâyelerine de etkileri olmuştur.” cümlelerinden hareketle A ve C seçeneklerine, “Milli Edebiyat Dönemi’nde Ömer Seyfettin’le aşılmış; Batılı tarzda hikâyecilik anlayışına iyice yaklaşılmıştır.” cümlesinde B seçeneğine, “Milli Edebiyat Dönemi’nde sade dille yazılan ve Anadolu’ya yönelen bir hikâyecilik anlayışından sonra öykücülüğümüz...” cümlesinde D seçeneğine değinilmiştir. Ancak Batı edebiyatçılarının dil özellikleri ile ilgili bilgi verilmemiştir.

Benzersiz Akademik Yayınları

14. “Oysa yazınsal bir yapıtta bizzat hayatın içinde olduğumuzu duyumsarız.” cümlesinden hareketle I numaralı yargı, “Çünkü yazınsal yapıtta olan deneyimimizde düşüncelerimizi olduğu kadar duygularımızı da harekete geçiren bir etki altındayızdır.” cümlesinden hareketle II numaralı yargıya, “Hem tanıdık tır hem de yeni ve başka şeyler barındırdığı ölçüde yabancısıdır.” cümlesinden hareketle III numaralı yargıya, “Özellikle insan oluşumuza, yaşama alanımıza dair izlenim ve deneyim zenginliğini yazınsal yapıtlar sağlayabilir ve bu onların gücünü oluşturmaktadır.” cümlesinden hareketle IV numaralı yargıya ulaşılabilir. Ancak yazarın başarısı ölçüsünde başarılı olacağıyla ilgili bir bilgiye ulaşılamaz.

Benzersiz Akademik Yayınları

15. Metinde sözü edilen “tinsellik” kavramıyla anlatılmak istenen tamamen “maneviyat”tır. Dolayısıyla metinde anlatılanlardan hareketle asıl anlatılan doğal hayattan toplumsal hayata geçen insanın bakış açılarının manevi anlamda değişerek insan hayatının buna göre biçimlenmesi ile ilgili olmalıdır. Bu da C seçeneğinde verilmiştir.

Benzersiz Akademik Yayınları

16. “Sosyal bilimin yetersiz kaldığı yerlerde ve dönemlerde, eleştiri yazarları, romancılar, tiyatro yazarları ve şairler çıkıp kişisel sorunları, hatta kamusal nitelikteki sorunları anlatıp açıklamaya çalışırlar, bu görevi bir başına onlar yüklenirler.” cümlesinden hareketle sosyal bilimin görevlerinin toplumla alakalı bilgileri sunmak, kişisel ve toplumsal sorunlarla ilgili bilgileri sunmak ve sanatçının tıkanıdığı (yani yetersiz kaldığı) noktada onu ileriye taşımak olduğunu söyleyebiliriz. “Dünyanın geldiği karmaşıklık durumunda bu farklı bilgi alanlarının (bilim, sanat ve felsefenin) daha etkileşimli olmasına büyük bir ihtiyaç vardır.” cümlesinden hareketle görevinin bilimler arasındaki etkileşimi sağlamak olduğunu söyleyebiliriz. Fakat sosyal bilimin kendi bakış açısı doğrultusunda sanatçıyı yönlendireceği bir görevi olduğunu söyleyemeyiz.

Benzersiz Akademik Yayınları

17. Metinde Eagleton’un edebiyata ait görüşlerine yer verilmiştir.

Benzersiz Akademik Yayınları

18. Metinde II numaralı cümleden IV numaralı cümlelerin sonuna kadar Eagleton'un edebiyatla ilgili görüşlerinden söz edilmektedir. Ancak V numaralı cümleden itibaren "anlamın" bağlı olduğu koşullardan söz edilerek yeni bir konuya geçilmiştir. Bu yüzden ikinci paragraf V numaralı cümle ile başlamalıdır.

19. "Kemal Tahir, kaleme aldığı romanlarından dolayı Türk edebiyatının en çok tartışılan yazarlarından biri olmuştur." cümlesinde A seçeneğine, "Eserleri de kendisi gibi daima ideolojik bir bakış açısıyla değerlendirildiğinden ona karşı tarafsız bir yaklaşım sergilemek zordur." cümlesinde B seçeneğine, "O, her ne kadar romanlarında tek bir insanın dramını ele almak istediğini söylese de genellikle toplumsal dram üzerinde yoğunlaşmıştır." cümlesinde C seçeneğine, "Onun romanlarında tarih önemli bir yer işgal etmiştir." cümlesinde ise E seçeneğine değinilmiştir. Ancak karakterlerinin bazen gerçek olduğu söylenmiştir. Her zaman gerçek karakterlere yer verdiği söylenemez.

20. "içtimai" sözcüğü "toplumsal" anlamına gelmektedir. Bu da B seçeneğinde kullanılmıştır.

1. Metinde Selim İleri'nin yapıtlarında kadın figürünün ruhsal ayrıntılarıyla anlatılmasından söz edilmektedir. Bilgiler kanıtlanabilir nitelikte olduğundan nesnel bilgilendirme vardır. Bu ruhsal derinliğe birtakım eserlerini ve bir eserinde yer alan "Cahide Sonku" kadın karakterini örnek verdiğinden örnekleme vardır.

2. Metinde her ne kadar olay olsa metnin başından sonuna kadar ağırlıklı olarak tasvir yapıldığından ağır basan anlatım biçimi betimleme olmalıdır.

3. "katmer katmer, al al, hızlı hızlı" ikilemeleri ne yer verildiğinden A seçeneği, güvertedeki gemi ve vapur tasviri yapıldığından B seçeneği, "Vapur kısa, kalın bir şeydi. Kıçı pek suya batmış, burnu pek havaya kalkmış gibi yürüyordu." cümlesinde "vapur" insan gibi düşünülmüş ve "burun" yakıştırması yapılmıştır. Bu yüzden de kişileştirme vardır denebilir. "Yarım asırdan beri fırçalanıp silinmekten yarı yarıya incelmış ve aralarındaki zifti dökülmüş olan güverte tahtaları, sıcakta yan yatıp hızlı hızlı soluk alan sıska bir köpeğin kaburgaları gibi kımıldayıp duruyordu." cümlesinde ise güverte tahtaları köpeğe benzetilmiştir. Ancak metinde kişiler üzerinden bir olay anlatılmamıştır. Bu yüzden öyküleme yoktur.

4. Metinde zaman, mekân ve kişiler üzerinden bir olay tasviri yapılmaktadır. Bu yüzden ağır basan anlatım biçimi öyküleme olmalıdır.

5. Metinde her bir eserin orijinal olması gerektiğini yani tesir altında kalmamış olmasını, taklit olmamasını istememizin doğal olduğu söylenmiştir. Dolayısıyla bu metnin bir okur ağzından yazıldığını söyleyebiliriz. Bu yüzden "kısacası" bağlantı unsurundan da anlıyoruz ki metnin özetlenmesi istenmektedir. Bu yüzden C seçeneğinde verildiği şekliyle tamamlanması uygundur.

6. Bağlantı unsurları dikkate alındığında giriş cümlemiz sütteğenlerin bazı mesleklerdeki insanların ilgisini çektiğinden söz eden II numaralı cümle olmalıdır. Ardından botanikçilerin sütteğenlerle ilgili araştırdıklarından söz eden IV numaralı cümle, ardından kimya ve farmakognozistlerin araştırdıkları konulardan söz eden V numaralı cümle, ardından bu sütteğenlerin ülkemizde yaşadığından söz eden I numaralı cümle ve ardından antioksidanın hangi anlama geldiğinden söz eden III numaralı cümle gelmelidir. Sıralama II-IV-V-I-III şeklinde olmalıdır.

7. I. cümlede sanat eserinde farklı fikirlerin ortaya çıkacağından, II. cümlede sanat eleştirmeninin eleştiri ile ilgili bütün yöntemleri öğrenmesi gerektiğinden söz edilmektedir. III. cümlede de bunların (yani farklı fikirlerin) hata yapıldığını düşündürmesine neden olacağı söylenmiştir. Bu yüzden III numaralı cümle I numaralı cümleden sonra gelmelidir. Çünkü I ve III numaralı cümleler arasında bir konu bütünlüğü vardır.

8. I numaralı cümleden IV numaralı cümlelerin sonuna kadar olan konu edebî metinler üzerine yapılan eleştirilerin bazen farklı algılanabileceği ve yazarın her zaman eserin tamamında kendi düşüncelerini anlatmayacağı ile ilgilidir. Ancak V numaralı cümlede metin dışı etkenlerden söz edilmiştir. Metinden çıkarılması herhangi bir anlam daralmasına yol açmayacaktır.

9. “Demlendirmek” bir süre bekletmek anlamına gelmektedir. Bu yüzden altı çizili sözle anlatılmak istenen özüne ulaşabilmek için bir süre bekletmek şeklinde verilmiştir.

10. Metinde Platon ve Aristo’nun mimesis ve diegesis ile ilgili düşüncelerine yer verilmiştir. Bu konuda kendi fikirlerini sunduklarından söz edildiğine göre yapılacak genelleme de filozofların bazı konularda düşüncelerini dile getirmeleri olmalıdır.

11. Metinde verilen “bağışık” sözcüğü “muaf” anlamında kullanılır. Dolayısıyla A seçeneğinde verilmiştir.

12. “Üretilmiş gerçekçiliğin normlarına uygun hareket ederek düşünme yetisini sivrilme uğraşısına dalan entelektüel kişiliğin alanı zamanla birlikte daralmıştır.” cümlesinden hareketle A seçeneğine, “Unutmamak gerek ki bağımsızlığını kazanamamışların entelektüel olabilmekte yolları daha çetindir ve çoğunlukla istikametlerinden sapabilmekte, liberalizmin kavramları tarafından kurulan enstrümanlarca esir alınabilmektedirler.” cümlesinde B seçeneğine değinilmiştir. Ancak bu cümlede enstrümanların aydınları esir aldığından söz edilmiştir. Bu yüzden tüm insanları esir aldığı söylenemez.” Eski filozofları incelediğimizde ya halk ya da devlet tarafından finanse edildikleri anlaşılmaktadır.” cümlesinde D seçeneğine, “Yaşam mücadelesi bir yana, düşünsel aktivitelerin dahi günümüzde bölümlere ayrıldığını, bir ticari faaliyet gibi ele alındığını kim inkâr edebilir.” cümlesinde ise E seçeneğine değinilmiştir. Fakat C seçeneğine değinilmemiştir.

13. “Karat” sözcüğü “değer” anlamına gelmektedir. Buna göre edebiyatın değerinin artmasından söz edildiği söylenebilir.

14. Verilen soruda iyi bir dille bir hikâye yazarı olmaktan söz edilmiştir. Yöneltilen soruda da öyküyü kendine göre tanımlaması istenmiştir. Buna göre seçenekler değerlendirildiğinde hikâyeden ve bu hikâyedeki dilden C seçeneğinde verilen metinde söz edilmiştir. Bu yüzden sorunun cevabı bu olmalıdır.

15. Metinde usta-çırak geleneğiyle öykülerini oluşturarak usta olan bir yazar, öykü yazma noktasında kendine öncü olan isimlerden söz etmektedir. Bu yüzden doğru soru B seçeneğinde verildiği gibi olmalıdır.

16. Metinde renklerin insanın duygu dünyasına hitap ettiğinden ve birtakım farklı anlamları taşıdığından söz edilmektedir. Bu yüzden renklerle ilgili E seçeneğinde verilen yargı söylenebilir.

17. Giriş cümlelerinde ve II numaralı cümlede Türk tiyatrosunun Batı tiyatrosunu örnek almasından söz edilmektedir. Ancak III numaralı cümleden itibaren konu değişerek Türklerde Orta Asya'dan bu yana gelen hikâye anlatma geleneğinden söz edilmektedir. Konu değiştiği için ikinci paragraf III numaralı cümleyle başlamalıdır.

18. "Türk tiyatrosu, değişimi ve gelişimi Batı tiyatrosunun etkisi ile şekillenmiş olan modern Türk tiyatrosunda aramıştır fakat üslup yaratıcı dehadan çok uzak kalmıştır." cümlesinden hareketle modern Türk tiyatrosunun temellerini Batı tiyatrosunun oluşturduğundan söz edilebilir.

19. "Abdallık geleneği, yaratıcı hariç her şeyden vazgeçmeyi, görünüşe (zahir) değil görünüşün ardındaki öze (batın) kıymet vermeyi, gönül kırmamayı, can incitmemeyi ve insan ruhuna zarar verecek her türlü olumsuz duygu, düşünce ve davranışlardan kaçınmayı merkeze alan bir düşünce sistemi ve yaşam biçimidir." cümlesinde A seçeneğine, "Günümüzde Abdal toplulukları ağırlıklı olarak Kırşehir, Kırıkkale-Keskin, Mersin-Silifke, Afyon-Sultandağı ve Emirdağ, Antalya, Adana, Gaziantep, Yozgat, Tokat, Çorum, Konya, Kayseri, Sivas, Malatya, Karaman, Isparta, Denizli ve Amasya'da yaşamaktadırlar. Son dönemlerde İzmir, Aydın ve Manisa taraflarına yapılan göçlerle bu şehirler de Abdallar için birer yerleşim alanı olmuştur." cümlesinde C seçeneğine, "Bin yıllık Anadolu-Türk tarihinde belli bir yeri olan Abdalların çoğunluğu, elekçilik, sepetçilik, kalaycılık, sünnetçilik ve müzisyenlik gibi benzer zanaatlarda yoğunlaşmışlardır." cümlesinde D seçeneğine, "Abdalların günümüzde birçok çalışmaya konu olması, onların yaşadıkları bölgelerde evlenme ve düğün gelenekleri etrafında teşekkül etmiş olan eğlencelerin icrasında başlıca rolü üstlenmeleridir." cümlesinde ise E seçeneğine değinilmiştir. Ancak Neşet Ertaş ve diğer temsilcilerinden söz edilmesine rağmen en önemli temsilcisinin kim olduğu söylenmemiştir. Bu yüzden B seçeneğine değinilmemiştir.

20. Metinde Abdallık geleneğinden söz edilmiş devamında da Türkiye'deki abdallık geleneğine değinilmiştir. Dolayısıyla genelden öze bir anlatım söz konusudur. Türkiye'deki temsilcileri olarak Neşet Ertaş verilmiş ve yaşadıkları şehirlere örnek verilmiştir. "çok önemli, başlıca rol" gibi ifadelerde karşılaştırmaya yer verilmiştir. Abdallık geleneği giriş cümlesinde tanımlanmıştır. Bu yüzden A, B, C, D seçeneklerine ulaşılabilir. Ancak tartışma yoktur.

1. Metinde ruhsal tasvirler yapılmaktadır. Bu yüzden ağır basan anlatım biçimi betimleme olmalıdır.

2. Metinde verilen “İmbikten geçirmek”le anlatılmak istenen ayrıntılarıyla incelenerek asıl anlama ulaşılması olmalıdır.

3. Metinde parti sonrası ortada kalan oda tasviri yapılmaktadır. Nitelendirmelerle betimleme yapıldığı için II numaralı duruma yer verilmiştir. Sayıp dökme, olanları birbiri ardınca sıralamak demektir. Metinde “Tabakları mutfaka taşı, artanlar çöpe. Tabak ve kâseleri lavabonun içine bırak, bardaklarda kalanları dök, salona dönüp üstleri boşalan sehpaları sil, masa örtüsünü topla, örtünün içindekileri camdan silkelerken perdenin ucuna asılmış kendini yukarı çeken küçük örümceğe gülümse, camı kapa, toplamaya ara verip içeri geç.” cümlelerinde verilen işler sırayla sayıp dökmelerle verilmiştir. Bu yüzden I numaralı duruma ulaşılabilir. Dışarıda çocuğuyla oynayan bir babadan ve içeride de mutfak toplayan bir anneden söz edildiği için olay anlatımı olduğu da söylenebilir. Bu yüzden III numaralı belirlemeye de yer verilmiştir.

4. Metinde “en yaşlı flamingo” ifadesinin kullanılması ve yıldan yıla flamingoların görülmesi kıyaslanmaktadır. “bin kilometre” ve yaş olan sayısal veriler kullanılmıştır. Kesinlik bildiren “hiç, asla, kesinlikle” gibi ifadeler kullanılmamıştır. Bu yüzden kesinlik bildiren ifadeler yoktur. Cümleler nesnel nitelikte olduğu için kanıtlanabilir. “Flamingoların ortalama ömürleri doğada - yıl arasında değişse de doğada yakalanan en yaşlı flamingo, esaret altındaki flamingo ise yaşındaydı.” cümlesinde flamingoların yaşları ile ilgili ortalama bir sayı verilmiştir. Ancak kesinlik cümlesi yoktur.

5. Metinde aslında kültürel değerlere sahip çıkmak ve bu kültürel değerlerden uzaklaşmamak gerektiğinden söz edilmektedir. Dolayısıyla A, B, C, D seçeneklerinde verildiği şekliyle tamamlanırsa tamamen kültürel değer vurgusu yapılır. Ancak E seçeneğinde verilen ifade metinle tamamen karşıt doğrudur. Bu yüzden bu cümle ile tamamlanamaz.

6. Bağlantı unsurları dikkate alındığında giriş cümlemiz Anadolu'nun milyon yıl öncesine ait olan hikâyesinden söz edilen III numaralı cümle olmalıdır. Ardından ondan öncesinin sular altında olduğundan söz eden I numaralı cümle, ardından Anadolu'nun bulunduğu yerde Tetis Denizi olduğundan söz edilen V numaralı cümle, sonrasında jeolojik hareketler sonucu Anadolu'nun yükselmeye başladığından söz eden IV numaralı cümle ve en sonunda da günümüze kadar birçok iklimsel olay yaşadığından söz eden II numaralı cümle gelmelidir. Sıralama III - I - V - IV - II şeklinde olmalıdır.

7. I numaralı cümlede ilaçların farklı şekillerde üretilmesinden söz edilmektedir. II numaralı cümlede kullanılan "ise" bağlacından hareketle öncesinde bu farklı şekillerde üretilen ilaçlardan söz edilmiş olması gerektiğini anlıyoruz. III numaralı cümlede de bir örnek verilmektedir. Bakıldığında II ve III numaralı cümlelerin yer değiştirmesi gerektiği söylenebilir.

 B

8. Amatörün sorduğu sorunun konusu yazarlık sürecinde çektiği zorluklar ve aldığı eleştiriler ile ilgilidir. Seçenekler değerlendirildiğinde bu konuya cevap niteliği taşıyan cümlelerin B seçeneğinde verildiği gibi olması gerekecektir.

 B

9. "Dostoyevski'nin romanları bize eşsiz bir edebi biçim ile insanlık durumuna dair bir bakış açısı sunar." cümlesinden hareketle A seçeneğine, "sonlandırılmaz ve yaratıcı insan iletişiminin bir biçimi olarak diyalogun bir araç değil kendi içinde bir amaç olduğu bir insanlık durumu." cümlesinden hareketle B seçeneğine, "dil ve iletişimin derin mimarisine kadar iner ve derinden anti-otoriter bir nitelik taşıyan kelimelerin içsel çoğulluğunu açığa çıkarır." cümlesinden hareketle C seçeneğine, "Bu diyalog özgürleştiricidir, çünkü ötekiyle birlikte olmaya, mutluluğa ve coşkuyu birlikte deneyimlemeye dayanır." cümlesinden hareketle E seçeneğine ulaşılabilir. Ancak kahramanlarının kusursuz olmasıyla ilgili bir bilgi yoktur.

 D

10. Metinde Tomris Uyar'ın eleştirisi ve eleştirmenler ile ilgili düşünceleri verilmiştir. Buna göre Uyar, eleştirmenin nesnel olacağına inanmaktadır. Eleştirmenin de kendi beğenilerine göre eleştirisi yapacağına inanmaktadır. Metnin sonunda da ona göre önemli olanın eserin içeriği olduğundan söz edilmiştir. Bu yüzden D seçeneği söylenebilir.

 D

11. Metinde Dostoyevski'nin bir karakteri olan Mışkin'den söz edilmektedir. Bu karakterin kendi bireysel anlayışı ile hareket ettiğinden toplum için bir uğraşı olmadığından söz edilmektedir. Bu yüzden de Mışkin kişiliğini kendi "ben"i etrafında şekillendirmiştir denebilir. Çünkü toplumdan çok kendine önem vermektedir.

 B

12. Gazetecinin sorduğu ilk soruya yazarın verdiği yanıtın konusu dünyaca ünlü yazarların isimleriyle ilgili, ikinci soruya ise yazarın verdiği yanıt farklı bakış açısının zenginleştirilmesi ile ilgilidir. Konular dikkate alındığında doğru soruların C seçeneğinde verildiği görülecektir.

 G

13. “Renklerin bu kadar geniş çerçevede ele alınması Türk renk ekininin boyutlarını algılama- da oldukça önemlidir.” cümlesinden hareketle I numaralı duruma, “Kara otağ” ifadesi ile sosyal statüyü ve evladı olmayanlara yönelik ön yargı yüklü toplumsal bakış tarzını yansıtan bu sıfat, bir başka bölümde “kara kaş, kara göz” ile güzelliğin ifadesinde, bir diğer satırda “kara baş” ile matem, “kara baht” ile çekilen sıkıntı ve üzüntünün, sıkıntı duyulan yaşamın ya da “kara donlu kâfir” hor görülen başka bir inancın, bu inancın sembolizmi ve takipçisi olanların betimleyicisi olarak yer alır.” cümlelerinden hareketle II numaralı duruma ulaşılabilir. Ancak genelde kötü anlam ifade etme amacıyla verildiklerine ulaşamaz. Çünkü kötü anlamda kullanılan renk olarak metinde sadece siyah verilmiştir. Bizden istenen yorum ise bütün renklerle alakalıdır.

14. Metinde bilim yapmanın ofiste ve ofis dışında doğada gerçekleştiğinden söz edilmektedir. Bakıldığında bilim insanların ortaya attığı hipotezlerle ilgili alan araştırmasına ihtiyaç duyduğu söylenmelidir. Çünkü önce hipotezden sonra bunun bir çözümünden söz edilse de bunun da ancak doğada yapılacağı söylenmiştir.

15. “Türkülerin kültürümüzde özel bir yeri vardır.” cümlesinde A seçeneğine,” Bu yönüyle türküler gerek Türkçe gerekse müzik derslerinin eğitim aracı olarak kullanılabilir.” cümlesinde B seçeneğine, “Çünkü bu sözler yıllarca halkın beğendiği, dilden dile aktarırken geliştirdiği ifadeleri içermektedir.” cümlesinde C seçeneğine, “Böylece çocukların kendi dillerini sevmelerine ve onu benimsemelerine katkı sağlar. Yine sadece sözleri değil ezgisiyle birlikte verildiğinde, türkülerin müzik dersleri için de kullanımı söz konusudur.” cümlesinde D seçeneğine değinilmiştir. Ancak uzun süre dinlenmesi ile ilgili bir bilgi yoktur.

16. “Anlaşılması ve tanımlanırken tam olarak bir sınır çizilmesi oldukça zor olan ve belirsizlik içeren turizm, kullanım alanının, amacının, analiz yöntemlerinin içeriğinin değişiklik göstermesiyle anlaşılması ve tanımlanması gittikçe zorlaşan bir kavramdır.” cümlesinde A seçeneğine, “Belirlenen hedef ve amaçlara göre çeşitlilik arz eden turizmde, insanların amacı seyahat etmekten ziyade, hedefleri doğrultusunda turizm faaliyetlerini gerçekleştirebilmektir.” cümlesinde C seçeneğine, “Bu sebeple günümüzde dinlenmenin yanı sıra birçok farklı aktivite faaliyetlerinin bulunduğu alternatif turizm çeşitleri ortaya çıkmaktadır.” cümlesinde D seçeneğine, “Bu sebeple geçmiş yıllardan günümüze kadar turizmdeki her bir gelişme ve söz konusu gelişmenin neticesinde oluşan alan-kapsam genişlemesi turizm hakkında zengin bir literatürün ortaya çıkmasına neden olmuştur.” cümlesinde E seçeneğine değinilmiştir. Ancak turizmin değişip geliştiğinden söz edilse bile anlaşılamaması ile ilgili bir bilgi verilmemiştir.

17. "...ölkemizde hâlâ (belki de modern bir insan olmak için) tiyatronun izlenmesi gereken bir sanat dalı olarak önemi vurgulanmakla beraber, tiyatro izleyicisinin sayısı günden güne düşmektedir." cümlesinde yer alan günden güne ifadesinde aşamalı bir durum, "Halk tiyatrosu her şeyden önce, ortalama bir kentli kalabalığı hedef kitle olarak saptamış olduğundan, daha fazla seyirciye ulaşabilmek için bu kitlenin ortak değer yargılarını, duygularını ya da yaşam koşullarını, yaptığı işin temeline koymak zorundadır. Zira ortalama bir eğitim düzeyinin üzerine çıkmayan halk tiyatrosu seyircisi, kendi inanç ve düşünceleri dışına taşan bir söylemi güçlölkle kabullenmekte, benimseyene kadar fazlaca direnç göstermektedir." cümlesinde ise neden-sonuç verilmiştir. Bu yüzden gerekçelendirme vardır. Ancak sayıp dökmeler kullanılmamıştır.

18. Metinde halk tiyatrosunun halkın eğitim düzeyiyle ilgili olduğu söylense bile eğitim düzeyine göre "güncellenmesi" ile ilgili bir bilgi yer almamaktadır.

19. Giriş cümlesinden III numaralı cümlelerin sonuna kadar olan konu toplumda yaşayan fertler arasındaki ilişkinin kurallara bağlanması ve toplumların yaşamını bu kurallarla sürdürmesi ile ilgilidir. Ancak IV numaralı cümlede her toplumun örf, âdet ve geleneklerini yaşatmak için onu muhafaza etmesinden söz edilmektedir. Konu değiştiği için ikinci paragraf bu cümle ile başlamalıdır.

20. "Toplum hayatında fertler ve topluluklar arasındaki ilişkileri düzenleyen yasal ve dini yaptırımlar gibi sosyal yaptırımlar da vardır." cümlesinden hareketle A seçeneği, "Özellikle Türk toplumunca bu örf, âdet ve ananeler, töre ismiyle yaşatılıp toplumu ayakta tutan en önemli unsur olarak sosyal hayatta yerini almaktadır." cümlesinden hareketle B ve C seçenekleri, "Bu sosyal normlar yaptırım güçleriyle, kimi zaman zorlayıcı, kimi zaman da özendirici ve ödüllendirici tepkileri ile toplum fertleri üzerinde baskı kurmaktadır." cümlesinden hareketle ise E seçeneği söylenebilir. Ancak "Dünya üzerindeki bütün toplumların bu bağlamda birbirlerinden ayrıldıkları ve tanıdıkları kendilerine özgü âdet ve ananeleri vardır." cümlesinden hareketle D seçeneğinde verilen yargı söylenemez.

1. Metinde İstanbul'un yıl öncesi ve şimdiki hâli kıyaslandığı için I numaralı durum, İstanbul tasviri yapıldığı için II numaralı durum, "tren vagonu misali demirden çöp arabaları" ifadesinde benzerlik yapıldığından III numaralı durum, "...mezarlıklar ve her mahallede aynı olan ve kimsenin boza almadığı ana cadde-ler..." cümlesinde yüklem olmadığı için IV numaralı durum doğrudur. Ancak koşul cümlesine yer verilmemiştir.

E

2. Metinde kişinin evindeki penceresinden görüldüğü tren manzarası ve bu trenin şehirlere-rası yolculuğu tasvir edilmektedir. Bu yüzden metinde ağır basan anlatım biçimi betimleme olmalıdır.

B

3. Metinde bir kişinin eskiden gazeteleri toplayıp biriktirmesinden söz edilmekte ve bugün de eskiye kadar olmasa bile gazetede fotoğrafları kesip biriktirdiğinden söz edilmektedir. Yani geçmiş ve bugün kıyaslanmaktadır. Soru kökünde de "düşünceyi geliştirme yolu" diye sorulduğunu gözden kaçırmadan bu sorunun cevabının karşılaştırma olması gerektiğini unutmayalım.

A

4. Bağlantı unsurları dikkate alındığında giriş cümlemiz deniz kaplumbağası denince akla gelen canlılardan biri olan caretta caretta-lardan söz eden I numaralı cümle olmalıdır. Ardından bu türün soyunun tehlike altında olduğundan söz eden III numaralı cümle, ardından bunun (yani birçok işletmenin adında bu isme yer verilmesinin) iyi tanıtılmasından geldiğinden söz eden II numaralı cümle, ardından başka deniz kaplumbağalarının da olduğundan söz eden IV numaralı cümle, ardından da bu canlının adından söz eden V numaralı cümle gelmelidir. Sıralama I-III-II-IV-V şeklinde olmalıdır. Baştan üçüncü cümle ise II numarada verildiği gibidir.

B

5. Metinde yazarların kendileriyle ilgili bir ko-nudan söz edildiğinde iftihar ettiklerinden, sevindiklerinden söz edilmektedir. Ancak A seçeneğinde verilen deyim "benimsemek, ka-bul etmek" anlamına geldiği için bu bağlama uymamaktadır.

A

6. I. cümlede sanatta küçümsemenin olmayaca-ğından söz edilmekte ve II. cümlede de sana-tın kurgusunda reel olanın yani gerçek olanın mayasının olması gerektiğinden söz edil-mektedir. Dolayısıyla soru kökünde verilen yalnızca sanatçının düşünce evreniyle sanat eseri yaratılmaz ifadesi I numaralı cümleden sonra gelmelidir.

A

7. Metinde Sait Faik'in peşinden hikâye anlamında gelecek olanlardan söz edilecektir. Ancak E seçeneğinde dünyaya sesini duyanlardan söz edilmektedir. Metnin herhangi bir yerinde Sait Faik'in dünyaya sesini duyurduğundan söz edilmemektedir.

 E

8. "Her bir bireye göre rengi, boyutu, biçimi, yüzeyi, ağırlığı vb. diğerlerinden farklıdır. Bu farklılıklar, taş kavramının onu tasvir eden bireylerin zihnindeki kavram alanını gösterir. Kavramlar nispeten kararlı bilişsel varlıklar olsalar dahi devam eden aralıklı ve tekrarlayan deneyimler ile değişirler." cümlelerinde A ve B seçeneklerine, "Buradan hareketle bir kavramın kavram alanının aslında o kavramın sahipleri ve kullanıcıları olan geçmiş, bugün ve gelecekteki tüm insanların yaşantılarına bağlı olarak sürekli değişen ve genişleyen büyük bir küme olduğu anlaşılmaktadır." cümlesinde C seçeneğine, "B kavramının kendi kümesinde de A kavramının yer alması aslında ne kadar büyük, iç içe geçmiş ve sonsuz bir bilişsel evrene baktığımızı ortaya koymaktadır." cümlesinde ise E seçeneğine değinilmiştir. Ancak D seçeneğine değinilmemiştir.

 D

9. "Gruen'e göre, insan ancak korunaklı dünyanın koşullarını sağlayan mekanizma yıkılma belirtileri gösterdiğinde; toplumsal hayatta olan biten olumsuz, haksız ya da adaletsiz durumları görmezlikten gelme stratejileri işe yaramaz duruma geldiğinde; ekonomik, toplumsal ve siyasal kriz dönemlerinde; dayatılmış roller artık ödüllendirilmediği takdirde kendisiyle yüzleşmek zorunda kalmaktadır." cümlesinde insanın korunaklı durumundan çıkarak nefret duygusuyla dolması, toplumsal olarak kriz dönemi yaşamasına bağlanmıştır. Buradan hareketle A ve B seçeneklerine ulaşılabilir. "Gruen, başkalarına yansıtılan şiddet biçimindeki nefretin çok farklı ideolojik renkler taşıyabildiğini zayıflara örneğin yoksul, hasta ya da sakat olanlara karşı saldırganlıktan ırkın kutsallığı ya da kutsallar için savaşa kadar ileri gidebildiğini söylemektedir." cümlesinde ise başkalarına yansıtılan şiddetin temelinin aslında nefretle ilgili olduğu söylendiğinden C seçeneğine, yine aynı cümlede bu duygunun zayıflara yansıtılacağından söz edildiğinden E seçeneğine ulaşılabilir. Fakat insanın olumsuz durumlarla başa çıkacağı ile ilgili bir bilgi yoktur.

 D

10. Sorguç ile yazarın konuşmasını gördüğümüz bu metinde sorgucun birinci sorusuna verilen yanıt yazmaya başlaması ile ilgili, ikinci soruya verilen cevap ise etkisinde kaldığı Türk yazarlarla ilgilidir. Dolayısıyla verilen doğru sorularımız B seçeneğinde yer almıştır.

 B

11. “Resim sanatında en fazla kullanılan nesnelerden biridir ayna. Antik dönem Narcicssus söylencelerinden beri insana kendi gerçeği ile yüzleşme olanağı sunduğu için mi bilinmez...” cümlesinden hareketle ayna motifine yer verilmesinin amacının insana gerçeklerle yüzleşme fırsatının verilmesi olmalıdır.

12. İmgeyi aklın ve bilincin boyunduruğundan kurtarmak, akıl ve gerçeklerden arındırmak demektir. Bu da B seçeneğinde verildiği gibidir.

13. “Çok sayıda turist, kültür kavramının barındırmış olduğu özelliklerden dolayı, toplumlara ait kültürleri tanıma - bilme isteği içinde seyahat etmektedir. Turistlerin farklı kültürleri görüp tanımak için yaptıkları seyahat ve konaklamalar “kültür turizmi” olarak adlandırılmaktadır.” cümlelerinde insanların “bilme - tanıma” ihtiyacından söz edildiği için A seçeneğine, “Bu durum tarihe ve kültüre ilgi duyan insanların dikkatini çekerek kültür turizminin oluşmasına sebep olmaktadır.” cümlesinden hareketle B seçeneğine, “Böylelikle geçmiş uygarlıklara dair kalıntılarla birlikte, yaşam biçimleri, gelenek - görenekler, festivaller, müzik ve eğlence türleri, el sanatları, yemek türleri ve sosyal alışkanlıklar gibi unsurlar, kültürel turizmin en önemli ürünleri arasında gittikçe önem kazanmakta ve bu önem kültür turizminin ortaya çıkmasında etkili olmaktadır.” cümlesinden hareketle C ve D seçeneklerine ulaşılabilir. Ancak metinde yerli turistlerden söz edilmemektedir. Bu yüzden E seçeneğine ulaşılamaz.

14. Okur ve yazarın konuşmasını gördüğümüz bu soruda okurun sorduğu ilk soruya yazarın verdiği yanıtın konusu Yaşar Kemal'den öykü ve roman noktasında etkilenmesi ve onu usta olarak görmesi ile ilgilidir. Okurun sorduğu ikinci soruya yazarın verdiği ikinci yanıtın konusu ise etkilendiği bir diğer kişinin ruh tahlili yönüyle Yusuf Atılgan olmasıdır. Dolayısıyla konu ile ilgili doğru sorulara bakıldığında B seçeneğinde verilmiş olduğu görülecektir.

15. “Ulaşılmaz gibi görünen bir uzaklıkta saklanan umutların simgesel göstergesidir gökkuşağı.” cümlesinde A seçeneğine, “Işık yansımalarının gözdeki algısı olarak tanımladığımız renkler, bu yansımaların şiddet ve algısal boyutuna göre benliklerini değiştirerek farklı duyuşsal yansımalarla dönüşürler.” cümlesinde B seçeneğine, “Her doğan bu renk, algılayıcısı üzerinde ruhsal farklılıklara, durum ve algıya bağlı olarak değişik etki bırakır.” cümlesinde C seçeneğine, “Bir ışık oyunu olarak hayatımızda soyut gerçeklik sahibi olan renkler, gerek tek tek gerekse gökkuşağında olduğu gibi bir araya gelerek bizlere farklı dünyaları yaşatırken değişik kültürlerin, inançların ve algıların imgeleri olarak da bu özelliklerini muhafaza ederler.” cümlesinde D seçeneğine değinilmiştir. Ancak insanların yaşamlarını buna göre yönlendirmesi söylenmemiştir.

16. Metinde siyah rengin Batı kültüründe kötü, karanlık, ölüm gibi kavramları temsil ettiği söylenmiştir. Dede Korkut kitabından hareketle de örnekler verilerek bu renk açıklanmaktadır. Dolayısıyla bizim kültürümüz ve Batı kültürü siyah renk açısından kıyaslandığı için doğru sorumuz C seçeneğinde verildiği gibi olmalıdır.

17. “Yetkin gözlem gücüne sahip yazar, Anadolu’yu ve Anadolu insanını ustaca betimlemiştir. “Hayata, muhite dönmek, muhitten birçok şey almak ve muhite birçok şeyler vererek yazmak” gerektiğini savunan Sabahattin Ali bu görüşü eserlerine yansıtmıştır.” cümlesinden hareketle Sabahattin Ali’nin Anadolu ve Anadolu insanını eserlerinde konu aldığı söylenebilir.

A B C D E

18. “Sabahattin Ali’nin eserlerinde didaktik bir kululuk ve propagandacı tavrıdan uzak durma çabası dikkat çekmektedir.” cümlesinden hareketle A ve B seçenekleri söylenebilir. “Onun hikâyelerinde “toplumcu gerçekçilik” veya “eleştirel gerçekçilik”le, romantik ve psikolojik gerçekçilik” unsurları iç içedir. Toplumcu gerçekçiliğe göre sanatın yansıtma işlevi önemlidir.” cümlesinden hareketle ise D seçeneği, “İlk eserlerinde romantik bir duyuşla dikkat çeken Sabahattin Ali’nin hikâyeciliğinde toplumsal gerçekçiliğin önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir.” cümlesinden hareketle ise C seçeneği söylenebilir. Ancak sadece psikolojik çözümler yapmasıyla ilgili bir bilgi yoktur.

A B C D E

19. Metinde Türk edebiyatının Tanzimat öncesi ve sonrası hikâyeler açısından kıyaslanmaktadır. Bu yüzden II numaralı yargı, “Tanzimat’tan sonra modernleşen hikâyemizin tek ve asıl kaynağı Batı edebiyatları olarak görülse de bu hüküm bütünüyle doğru değildir.” cümlesinde durumun aslında öyle olmadığı söylendiğinden de I ve III numaralı yargılar söylenebilir.

A B C D E

20. Bu soruda altı çizili yerden hemen önce gönderme yapılan yere bakmamız gerekir. Gönderme yapılan cümlede doğrudan geçmişin geleneklerinin yani ananelerinin varlık kaybetmeden farklı bir forma (yani şekle) bürünmesinden söz edilmektedir.

A B C D E